

ביה"ס לפרקטיקה משפטית בע"מ

כנסו לאתר שלנו: www.practika.co.il
מרכז עזריאלי – המגדל העגול, קומה 34
רחוב מנחם בגין 132, תל אביב 6701101
טל. 03-7711770; פקס. 03-7711771
mail: practika@bezeqint.net

תוכנית הסדנא וסדר הרצאות

1. **16:00-16:30 נושא הרצאה: המעידות בניסוח סעיפי משמורת וזמני שהיה**
מרצה - עו"ד רונן דליהו
2. **16:30-17:00 נושא הרצאה: כיצד לנסח נכון סעיפים הנוגעים למזונות ילדים וכיצד לקשור נכון בין מזונות לזמני שהיה?**
מרצה - עו"ד ענבר שנהב
3. **17:00-17:30 נושא הרצאה: טעויות שכיחות בקביעת "מחציות"**
מרצה – עו"ד ענבר שנהב
4. **17:30-18:00 הפסקת כיבוד ומנגלינג**
5. **18:00-18:30 נושא הרצאה: הפשלות בניסוח סעיפי רכוש**
מרצה – עו"ד שירי מלכה
6. **18:30-19:00 נושא הרצאה: תנאים ותניות לגבי נכסים עתירי סיכון/סיכוי כגון: אופציות בחברות הזנק, תמ"א 38 וכיו"ב**
מרצה – עו"ד נסים שלם.
7. **19:00-19:30 נושא הרצאה: טעויות בקביעת סנקציות במקרה של הפרת הסכם גירושין**
מרצה – עו"ד מאיר בר מוחא
8. **19:30-20:00 נושא הרצאה – טעויות המס בניסוח הסכמי גירושין**
מרצה – עו"ד ורו"ח שי עינת

עריכת הסכמי גירושין – נקודות חשובות לדיון לצורך עריכת סעיפי משמורת, אחריות הורית וחלוקת זמני שהות

עו"ד רונן דליהו

❖ הנקודה החשובה אולי יותר מכולן – השימוש במונח "משמורת" שהיה שגור ורווח עד לאחרונה בעולם דיני המשפחה, בהסכמי גירושין ובענייני הורות בפרט, פס מן העולם ונמחה לחלוטין מתקנות הדיון החדשות במשפחה [תקנה 15(א)(3) לתקנות בית המשפט לענייני משפחה (סדרי דין)] אשר נכנסו לתוקפן החל מחודש ינואר 2021 [דברי כב' השופט שוחט בעמ"ש 13008-02-21 א.ק. נ' מ.ע.ק. (18.5.2021)].

❖ חלף זאת, בעת ניסוח ועריכה של הסכמים גירושין הכוללים נושא של קטינים, יש להקפיד ולעשות שימוש במונח "אחריות הורית" של כל אחד מיחיד הורים כלפי הילד, במובן זה ששני ההורים הם אפטרופוסים במשותף ואחראים לכלל צרכיהם של ילדיהם הקטינים.

❖ שינוי נוסף חל בהגדרת חלוקת זמני שהות של כל אחד מהקטינים עם יחיד הורים; מה שבעבר כונה "הסדרי ראייה" בטרמינולוגיה המשפטית של דיני המשפחה, זכה אף הוא לשינוי ולהגדרה מחדש של המונח וכיום יש לכנותם, גם בהסכמים, "חלוקת זמני שהות".

❖ כמובן, שיש לתת את הדעת על הגילאים של הקטינים נשוא ההסכם שאנו עורכים;

❖ יש להתאים את ההסכם, שאמנם נערך ונחתם על ידי שני ההורים, לשגרת חייהם של הילדים ואף לרצונם האישי, במיוחד משעה שמדובר בילדים גדולים (מתבגרים), הכל בגמישות ובאופן סביר, כמובן, ובהתאם לטובת הקטין (ניסוח של "ככל ולא הוסכם אחרת...").

❖ במידה ומדובר בילדים צעירים מאוד (תינוקות, פעוטות, ילדים בגילאי הגן ובית הספר היסודי בד"כ), ההמלצה היא לערוך ולהגדיר את חלוקת זמני שהות של כל אחד מההורים עמם באופן מדורג (בדומה למה שמקובל הרבה פעמים במזונות), שכן מה שמתאים לצרכי הקטינים כיום לא בטוח שיתאים להם ולהורים בגילאים בוגרים יותר.

❖ הסכם, מטבע הדברים, צופה פני עתיד (עד הגיע הקטין לגיל 18); לכן, חשוב להגדיר בהסכם את מרכז חייו של הקטין, כאשר סוגיות כמו מסגרת חינוכית וכיו"ב הן נגזרת של מרכז החיים.

❖ בהתאם למרכז החיים נכון וצריך להגדיר במסגרת חלוקת זמני שהות בין ההורים, גם את הנשיאה בנטל ההסעות מבית אחד למשנהו.

❖ יש להגדיר בהסכמים, "ברחל בתך הקטנה", חלוקת חגים ומועדים בין ההורים, באופן שווה ומתחלף, לסירוגין, מדי שנה וכן, חשוב להגדיר חלוקה שווה של חופשת הקיץ הגדולה, הכל

כפוף להסכמה ותכנון מראש ובכתב (על מנת שניתן יהיה להיערך לנסיעות ממושכות של כל אחד מההורים עם הקטינים וכיו"ב).

באותו עניין, חשוב להגדיר מנגנון במקרה של 'התנגשות' בין חגים לזמני השהות הרגילים.

❖ חשוב להגדיר עקרונות ליציאה מהארץ של הקטין עם מי מההורים, לרבות משך הנסיעה, הגדרת דרכי יצירת קשר, החזקת דרכוני הקטין בשגרה וכיו"ב.

❖ אנחנו ממליצים תמיד, בכל הסכם, לכלול סעיף לפיו במקרה שתתגלע מחלוקת בין ההורים ביחס למנגנון גישור ופישור וזאת בטרם פנייה לערכאות. כל זאת מבלי לגרוע מזכות הישה לערכאות.

מרצה : עו"ד ענבר שנהב

דוגמא 1

1. ביחס להוצאות הבן שאינן תלויות שהות, מוסכם כי הצדדים יישאו בחלקים שווים ביניהם בכל הוצאות החינוך השוטפות והחריגות, לרבות תשלומי הורים לבי"ס ורכישת ספרי לימוד וציוד לביה"ס, ועד כיתה, שיעורי עזר, ביגוד והנעלה, שיעורי נהיגה, מסע לפולין וכיוצ"ב, וכן בכל הוצאות הבריאות השוטפות והחריגות, לרבות ביטוח בריאות, ניתוחים, תרופות, תרופות למחלות כרוניות, טיפולי שיניים, שיננית, משקפיים, אורתודנט, השתתפות עצמית שתחול בגין אירוע ביטוחי וכיוצ"ב, וכן הוצאות בגין חוגים, קייטנות, תנועת נוער, הוצאות שימוש בטלפון נייד, טיפול פסיכולוגי וכו'.
2. במקרה של העדר הסכמה בדבר טיפול רפואי/פרא-רפואי ולרבות אבחון, תכריע המלצת רופא המשפחה של הבן, הן לגבי מהות הטיפול והן לגבי נחיצות הטיפול. הצדדים מתחייבים לשתף פעולה בפנייה לרופא/רופא מומחה המתאים לצורך בחינת הצורך בטיפול כאמור. בכל מקרה של מחלוקת תהיה עדיפות לטיפול במסגרת של קופת חולים. בהתעורר צורך בטיפול רפואי חריג במקרה חירום, לא יחול המנגנון דלעיל. ההורה שהילד עימו בעת הרלוונטית יעשה כל מאמץ לאיתור ויידועו המיידים של ההורה האחר ואם לא עלה בידו לאתרו יפעל על פי שיקול דעתו.
3. בהתעורר צורך בהוצאות חינוך חריגות, כגון שיעורי עזר, לרבות הוראה מתקנת ושיעורי תגבור, ידונו בכך הצדדים, אך במקרה של אי הסכמה בדבר הצורך בשיעורים פרטיים או הוראה מתקנת, המלצת מורה ביה"ס ואו יועצת ביה"ס תכריע בדבר הצורך.

דוגמא 2 :

4. ביחס להוצאות הילדים שאינם תלויי שהות, מוסכם כי הצדדים יישאו בחלקים שווים ביניהם בכל הוצאות החינוך השוטפות והחריגות, לרבות תשלומי הורים לבי"ס ורכישת ספרי לימוד וציוד לביה"ס, צהרון, ועד כיתה, שיעורי עזר, שיעורי נהיגה, מסע לפולין וכיוצ"ב, וכן בכל הוצאות הבריאות השוטפות והחריגות, לרבות ביטוח בריאות, ניתוחים, תרופות, תרופות למחלות כרוניות, טיפולי שיניים, שיננית, יישור שיניים, משקפיים, אורתודנט, השתתפות העצמית שתחול בגין אירוע ביטוחי וכיוצ"ב, וכן הוצאות בגין חוגים, קייטנות, תנועת נוער, הוצאות שימוש בפלאפונים וביגוד ופסיכולוג, כך שהצדדים יפתחו חשבון בנק משותף ויבצעו העברה חודשית כל אחד ע"ס 2000 ₪ ע"י הוראת קבע. מוסכם על הצדדים כי חשבון זה ישמש אך ורק את הוצאות הילדים המפורטות לעיל ולא ישמש להוצאות אישיות.

דוגמא 3:

1. קצבת הילדים, מענק לימודים, וכל קצבה נוספת המשולמת עבור הילדים על ידי המוסד לביטוח לאומי, תשלום לשני הצדדים בחלקים שווים.
2. מוסכם כי כל ילד ישתתף בחוגים - עד 2 מפגשים לשבוע לכל ילד (בין אם מדובר בחוג אחד ובין אם בשני חוגים וזאת עד גיל 13), לאחר מכן 2 חוגים לכל ילד. בהעדר הסכמה כל אחד מההורים ירשום כל ילד לחוג אחד. מעבר לכך, תידרש הסכמה מפורשת של שני ההורים.
3. במידה ומי מהצדדים לא יעמוד בהסדרי השהות הקבועים בהסכם זה לתקופה מתמשכת יקבעו מזונות בהתאם.

דוגמא 4:

5. ממועד אישורו של הסכם זה, ייוחד החשבון המשותף של הצדדים בבנק _____ (להלן: "חשבון ההוצאות") לחשבון הוצאות **חינוך ובריאות של הילדים בלבד** ויחולו עליו ההוראות הבאות:

א. האב יפקיד לחשבון ההוצאות, כספים מעת לעת, בהתאם לצורך, ומבלי שהיתרה בחשבון תרד מתחת לסך של 10,000 ₪, לכיסוי הוצאות החינוך והבריאות לרבות: שיעורים פרטיים (בהיעדר הסכמה בדבר נחיצות השיעור הפרטי, יקבע הדבר בהתאם להמלצת המורה המקצועי של אותו מקצוע או של המחנכת), חוגים (עד שני חוגים לכל ילד - חוג אחד לפי בחירת האב וחוג אחד לפי בחירת האם, לגבי כל אחד מהילדים, כאשר כל אחד מההורים קובע את החוג ביום שקבוע להסדרי השהות עימו ולא בימים של ההורה אחר, אלא במקרה שבו החוג יתקיים פעמיים בשבוע ובאחד הימים החוג יהיה ביום של ההורה האחר, או אם החוג יתקיים בימי חמישי שבו הילדים לסירוגין אצל כל אחד מההורים. כל אחד מההורים מתחייב לדאוג לקחת את הילד לחוג בימים שאותו ילד אצלו), מחזור קייטנה אחד בחופש הגדול, קלינאית תקשורת ככל שיידרש, אבחונים והוצאות לימוד עפ"י רשימה בית ספרית (בניכוי התשלום שהאם תקבל מהמוסד לביטוח לאומי כקצבת לימודים).

ב. וכן כל שירות או טיפול רפואי חריג לו יזדקקו הילדים ואשר לא ניתן לקבלם במסגרת הביטוח הרפואי בו מבוטחים הילדים, לרבות אך לא רק: ביטוח רפואי פרטי (כפי שקיים היום), טיפולי שיניים וטיפולים אורתודנטיים, פסיכולוג, משקפיים, טיפולים רגשיים. יובהר, כי הוצאה רפואית חריגה תבוצע בכפוף להמלצת גורם רפואי מקצועי רלוונטי וככל הניתן לאחר השוואת מחירים ע"י הצעות שיביא מי מהצדדים.

ג. בהיעדר הסכמה בין הצדדים באשר לטיפול הרפואי שיש להעניק למי מהילדים, יכריע בכך רופא המשפחה הן לגבי סוג הטיפול והן לגבי זהות המטפל לרבות טיפול פסיכולוגי וכן אבחונים לפי המלצה ו/או פנייה של מוסדות החינוך. לרופא המשפחה תהיה האפשרות להיעזר בכל גורם חינוכי ו/או רפואי שיראה לנכון והתשלום יעשה ע"י ההורים. עם זאת על מנת שהטיפול לא ידחה, כל צד יוכל להביא הצעות נגדיות תוך 7 ימים ולאחר 14 יום מפנייה ראשונה של מי מהצדדים לצד האחר תוכרע זהות

המטפל והצורך בטיפול ע"י רופא המשפחה, בין אם הביא הצד האחר הצעה נגדית ובין אם לאו.

ד. מודגש כי השימוש ע"י מי מההורים בכספים שבחשבון ההוצאות יעשה אך ורק לצורכי הילדים כמפורט לעיל. כמו כן, ישולמו מחשבון ההוצאות ביטוחי הבריאות של הילדים בחברת _____ וכן בקופ"ח _____, כפי שהם מבוטחים היום.

ה. אף צד לא ימשוך כספים מחשבון ההוצאות מבלי ששלח על כך הודעת דוא"ל או ווטסאפ לצד השני והודיע לו על מהות ההוצאה, עלותה וכיוצ"ב לפחות 24 שעות מראש.

לחלופין – לתת סכום – למשל הוצאה מעל 2,000 ₪ טעונה אישור

6. האם מתחייבת לשתף פעולה ולעשות כל הנדרש לשם קבלת הנחות המגיעות לילדים ו/או להורים בגין ההוצאות הנוספות הנ"ל. כמו כן מובהר כי כל הנחה, ו/או קצבה ו/או החזר כספי שינתן בגין ההוצאות הנ"ל ו/או חלק מהן, יקוזז מתוך התשלומים שעל האב לשלם, או יועברו לידי האב כאמור בסעיף _____ שלהלן. מובהר ומוסכם כי בכל מקרה לא יהיו קיזוזים מדמי המזונות, אך הם יותרו לקיזוז מכל תשלום אחר בו מחויב האב כלפי האם עפ"י הסכם זה. איסור הקיזוז מדמי המזונות איננו חל במקרה של תשלום מזונות ביתר. במקרה שכזה ניתן יהיה לקזז מדמי המזונות. כמו איסור הקיזוז מדמי המזונות לא יחול על הוצאות סעיף _____ שלהלן

דוגמא 5:

7. בנוסף, האב יישא ב – 90% מכל הוצאות החינוך של הילדים לרבות שיעורים פרטיים ובהעדר הסכמה לפי המלצת המורה המקצועי, 2 חוגים לכל ילד, תנועות נוער, אבחונים והוצאות לימוד עפ"י רשימה בית ספרית (בניכוי התשלום שהאם תקבל מהמוסד לביטוח לאומי עבור הציוד הלימודי בתחילת שנה). התשלום יעשה תוך 14 ימים ממועד הדרישה של האם בכפוף להצגת קבלות.

8. כמו כן, האב יישא ב – 90% מההוצאות הרפואיות של הילדים שאינן מכוסות בביטוח רפואי, לרבות טיפולי שיניים, אורתודונטיה, טיפולים פסיכולוגיים, משקפיים, תרופות, או כל טיפול אחר שהינו בהמלצת הרופא המטפל של הילדים.

9. כמו כן ימשיך לשאת האב בביטוחי הבריאות הפרטיים של הילדים והאם כפי שיש היום.

10. כאשר יימלאו לכ"א מהילדים 21 שנים ועד לגיל 25 שנים, האב יממן 100% מההוצאות הרפואיות של כ"א מהם וזאת בתעריף ציבורי בלבד.

11. האב מתחייב לממן תואר ראשון בשכר אוניברסיטאי בישראל בלבד לכ"א מהילדים.

12. האב מתחייב לפתוח תכנית חסכון עבור כ"א מהילדים ע"ס 15,000 ₪ סה"כ וזאת תוך שנתיים מיום אישור ההסכם. כל תוכנית תהיה רשומה ע"ש אותו ילד עבורו היא מיועדת.

13. 18.8 ההורים מסכימים כי עד למועד מלאת לכל אחד מהילדים 21 שנים תשלמנה מחשבון הילדים הוצאות המנויות להלן אשר תקראנה להלן: "ההוצאות המוסכמות". מוסכם כי ההוצאות ישולמו רק בצ'קים בחתימת שני הצדדים:
- 14.
15. 18.8.1 מלוא הוצאות החינוך של הילדים לרבות גנים, בתי ספר, תשלומי הורים תשלומים לוועד כיתה, תרומה לבית הספר, תשלומי חובה אחרים ותשלום בגין ספרים לבית הספר. מובהר כי רכישת ציוד לבית הספר ומחשבים לילדים תהא באחריותו של כל אחד מההורים בביתו הוא.
16. 18.8.2 תשלומים לחוג אחד לכל ילד ולתנועת נוער לרבות ביגוד וציוד לפעילויות אלו בעלות חודשית של עד 300 ₪ לכל ילד. ההורים מסכימים כי לא תשולם מהחשבון הוצאה בגין חוגים, לרבות ציוד וביגוד עבורם, מעבר לסך החודשי המוסכם לעיל וכי ככל שתידרש הוצאה גבוהה יותר מהמוסכם לעיל, אז לא יבוצע תשלום מחשבון הילדים בגין ההוצאה המוגברת אלא לאחר ובכפוף להסכמת שני ההורים מראש ובכתב (לרבות בהודעת ווטסאפ) טרם ביצוע ההוצאה. החוגים יקבעו ע"י ההורים בהסכמה, בתחילת כל שנת לימודים.
17. 18.8.3 תשלום לקופת חולים מכבי ולביטוח פרטי בחברת כלל או חברה אחרת עליה יסכימו ההורים. תשלומים בגין תרופות של הילדים לפי מרשמי רופא.
18. 18.8.4 תשלומים בגין אבחונים וטיפולים רגשיים לרבות _____ פסיכולוג, פסיכיאטר, קלינאי תקשורת, הוראה מתקנת (משלבות), כפי שמתקיימים בעת עריכת הסכם זה או בהתאם להנחיות משתנות של הגורמים המכריעים כמפורט בסעיף 17 לעיל.
19. 18.8.5 תשלומים לספק הסלולר בגין מכשירי טלפון של הילדים החל מתחילת כיתה ב' לכל ילד.
20. 18.8.6 צהרונים וקייטנות (למעט קייטנות יוקרה עליהן נדרשת הסכמה מראש ובכתב (לרבות בהודעת SMS).
21. 18.8.7 טיפולי שיניים לרבות שיננית.
22. 18.8.8 משקפי ראייה לפי קביעת רופאת, בעלות שתסוכם מראש ובכתב בין ההורים (לרבות בהודעת SMS).
- 23.
24. 18.9 ההורים מסכימים כי מחשבון הילדים תשלמנה גם הוצאות אחרות, לרבות המנויות להלן אשר תקראנה: "ההוצאות החריגות" ובלבד שטרם כל הוצאה יוסכם בין ההורים בכתב ומראש (לרבות בהודעת ווטסאפ) על מהות ההוצאה, נותן השירות ועלות השירות. ההוצאות החגירות כוללות:
25. 18.9.1 אורטודנט.
26. 18.9.2 שיעורי נהיגה.
27. 18.9.3 מסע לפולין
28. 18.9.4 שיעורים פרטיים
29. 18.9.5 רכישה ראשונית/החלפת / שדרוג מכשירי טלפון לילדים בעלות שתוסכם מראש ובכתב (לרבות בהודעת SMS) בין ההורים.
30. 18.9.6 טיולי בית ספר, "קייטנת בית ספר של החופש הגדול", מסיבות סיום, מתנות לימי הולדת כתתיים
- 31.
32. קצבת הילדים, מענק לימודים וכל קצבה נוספת המשולמת עבור הילדים או מי מהם, על ידי המוסד לביטוח לאומי, לרבות קצבאות נכות ושר"מ ככל שיתקבלו בגין הילדים בעלי

הצרכים המיוחדים, ישולמו לחשבון הילדים בנוסף לכל סכום אחר המופקד ע"י ההורים כמפורט לעיל.

הקשר בין הסדרי שהות למזונות:

דוגמא 7:

1. האב ימשיך לשאת במלוא התשלום עבור המטפלת של הילדים, אשר מחלקת את זמנה בשני הבתים וזאת עד הגיע הבן הקטן לגיל 6. עם זאת מוסכם כי תוך 6 חודשים מהיום ימצאו הצדדים מטפלת שזהותה תהיה מסוכמת ע"י שני הצדדים, בעלות זולה יותר. התשלום יעשה ישירות ע"י האב לידי המטפלת.

ככל שהאב יחליט שלא לממן מטפלת טרם הגיעו של הבן לגיל 6, יהיה עליו לקחת את הילדים באופן מלא בהתאם להסדרי ההות הקבועים בהסכם זה.

דוגמא 8:

33. האם מצהירה כי היא מודעת לתכיפות נסיעותיו של האב לחו"ל בשל עבודתו וכי לאור עבודתו זו מתאפשר לו לשלם מזונות ילדים בהתאם להסכם זה. הצדדים מסכימים כי הילדים יותרו עם ובאחריותה של האם בזמן שהאב נוסע לחו"ל וזאת בתנאי שיודיע על כך לפחות 14 יום מראש. הבעל מתחייב להודיע לאם לפני כל נסיעה את מועדה ומשכה של הנסיעה.

”פשלות” בניסוח סעיפי רכוש

שירי מלכה, עו"ד

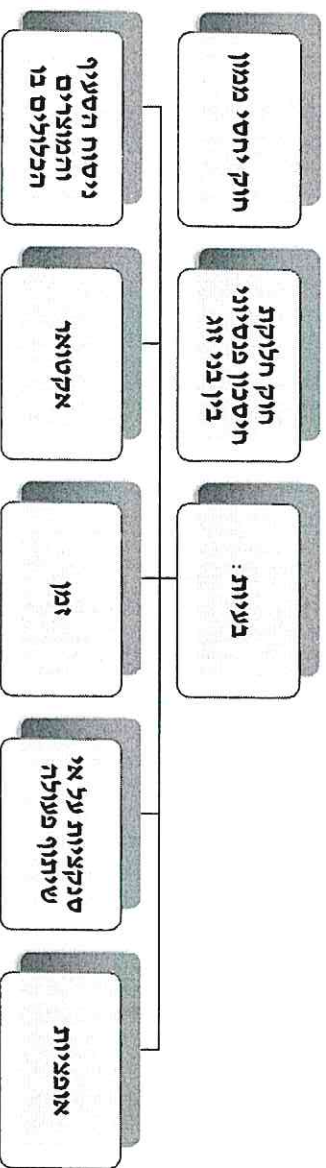
Shiri Malca Law Office
שירי מלכה משרד עורכי דין

סוגי רכוש

1. כסף
2. זכויות סוציאליות ופנסיוניות
3. נדל"ן
4. עסקים
5. מטלטלין
6. זכויות במקום העבודה
7. זכויות רוחניות

זכויות סוציאליות ופנסיוניות

כסף נגיל

חשבון בנק משותף

חובות

מגנון שיפוי

מניית, חסכוניות, אופציות:

מניית וני"ע נסחרות בבורסה – ניתן ו/או לא ניתן למכור

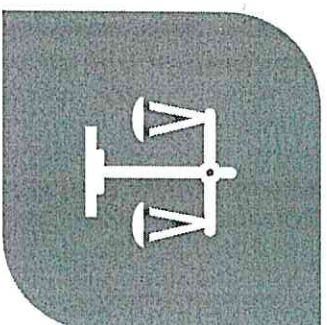
חסכוניות נזילים ולא נזילים

סוגיית המיסוי

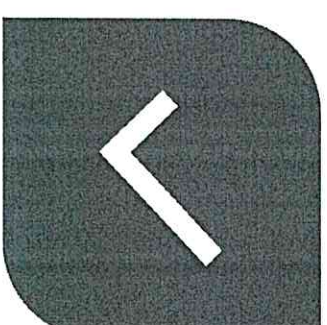
אופציות של עובדים - חברת פרטית, ציבורית, הבשיל/ טרם הבשיל

מוניטין וכושל השתכרות

בר איזון או לא בר איזון?

**מנגנון חלוקת מוניטין
וכושל השתכרות בהסכם**

Shiri Malca Law Office
שרי מלכה משרד עורכי דין

חברות ועסקים משפחתיים

ניהול משותף של הצדדים את החברה ו/או העסק לאחר הגירושין:

- הסכם הגירושין הופך להסכם בין שותפים
- צירוף להסכם בין שותפים- הסדרים לניהול החברה, ו/או קניית מניות, חלוקת דייווידנדים, משיכת משכורות, דילול מניות, לקוחות אשראי ומכירה וכו'.

חברות ועסקים משפחתיים

חלוקת החברה במקרה של הסכם הגירושין:

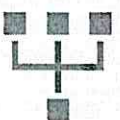
- יצירת מנגנון תשלום ארוך טווח
- הערכת שווי- מועד?
- מיסוי
- קיזוז מנכסים פרטיים
- מנגנון תשלום + שקיפות עד לסיים התשלום
- בטוחות
- פיצוי ושיפוי
- מכירת החברה בעתיד

מטלסלין, תכולה וכלי רכב

Shiri Malca Law Office
שירי מלכה משרד עורכי דין

תכולה ומטלסלין - מנגנון חלוקה,
רשימה

רכב - זמן, מסמכים, הערכת שווי,
חובות

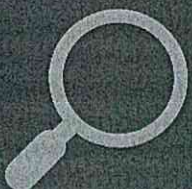

נבסי נדל"ן:

- ▶ **הסכם גירושין כהסכם מכר?**
- ▶ **שמאות**
- ▶ **משכנתא**
- ▶ **מסמכים**
- ▶ **שותפים ומשכירים?**

סופיות וההסכם ברכיבי הרכוש

סעיפי גילוי נאות

מנגנון פיצוי

מנגנון גישור ו/או בוררות

Shiri Malca Law Office
שירי מלכה משרד עורכי דין

הרצאה - "פשלות" בניסוח סעיפי רכוש:

1. סעיפי חלוקת רכבים:

- **העברת בעלות בין הצדדים** - מוסכם על הצדדים כי הרכב מסוג _____ שמספרו _____ יעבור על שמה ולבעלותה של האישה, בכפוף לתשלום איזון כך שהאישה תעביר לבעל מחצית שווי הרכב לפי מחירון לוי יצחק, וזאת בתוך 14 יום ממועד אישור הסכם זה. במעמד אישור ההסכם בבית המשפט לענייני משפחה, יחתום הבעל על ייפוי כוח למשרד הרישוי ועל כל מסמך שיידרש לשם כך וכן יעבירו צילומי ת.ז. ככל שהדבר נדרש. החל ממועד אישור ההסכם בבית המשפט לענייני משפחה, כל הזכויות והחובות הנובעים מהבעלות על הרכב יהיו באחריות של האישה בלבד. האישה תשפה את הבעל בגין כל הוצאה לה ידרש בגין הרכב מעבר למועד אישור הסכם זה באם ידרש.
- **מכירה לצד ג'** - הצדדים מצהירים כי בבעלותם רכב מסוג _____ שמספרו _____ משנת _____. מוסכם על הצדדים כי יפעלו למכירת הרכב בשוק החופשי. מוסכם על הצדדים כי תמורת המכר תחולק בין הצדדים בחלקים שווים ביניהם. כל הוצאות הרכב עד למועד מכירת הרכב יתחלקו בין הצדדים בחלקים שווים.
- **סעיף הלוואה** - מוסכם על הצדדים כי עם העברת הבעלות ברכב לידי האישה, האישה תהיה אחראית בלעדית לתשלום מלוא יתרת הלוואה שנלקחה לשם רכישת הרכב ואשר עומדת נכון למועד חתימת הסכם זה על סך של _____ ₪.
- **סעיף סופיות** - מוסכם על הצדדים שחלוקת הרכבים ביניהם באופן המפורט לעיל ממצה את טענות ו/או תביעות הצדדים זה מזה בקשר עם איזון שוויים.

2. זכויות סוציאליות:

- **איזון זכויות:** זכויות האיש והאישה אשר נצברו מיום הנישואין ועד למועד הקובע בביטוחי מנהלים, קרנות פנסיה, פיצויי פיטורין, קרנות השתלמות קופות גמל, קופות חסכון וכל זכויות נוספות מכל מין וסוג שצברו הצדדים במקום עבודתם - יאוזנו ביניהם בחלקים שווים בהתאם להוראות החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד - 2014 (להלן: "החוק הפנסיוני") לשם עריכת איזון הזכויות כאמור, ייפנו לאקטואר מוסכם _____, על מנת לקבוע את שווי זכויות הצדדים אשר נצברו לזכותם. האיזון יבוצע בהתאם לחוק חלוקת חסכון פנסיוני

בין בני זוג. הצדדים ישתפו פעולה עם האקטואר ויעבירו לו בתוך לכל היותר 14 ימים את כל המסמכים הנדרשים על ידו בהתאם לכל דרישה ודרישה. הצדדים נותנים בזאת אישור לאקטואר לפנות בשמם לכל הגורמים הרלוונטיים, לצורך איתור כל הזכויות. החתימה על הסכם זה מהווה יפוי כוח בלתי חוזר לאקטואר לפעול כאמור. שכי"ט האקטואר יושת על שני הצדדים חלקים שווים. מוסכם על הצדדים כי הכרעת האקטואר תהיה מכרעת ומחייבת את הצדדים, כפוף לזכות כל צד תהא להעביר לבעלי המקצוע שאלות הבהרה בתוך 20 יום ממועד קבלת חוות הדעת.

● **כל צד נותר עם זכויותיו:** מוסכם על הצדדים כי כל אחד מהצדדים יישאר בעליו הבלעדי של מלוא הזכויות שנצברו על ידו מיום הנישואין ועד למועד הקובע, לרבות ביטוחי מנהלים, קרנות פנסיה, פיצויי פיטורין, קרנות השתלמות קופות גמל, קופות חסכון וכל זכויות נוספות מכל מין וסוג שצברו הצדדים במקום עבודתם, וכי לצד השני לא תהיה כל טענה ו/או דרישה ו/או תביעה באשר לזכויות הצד השני.

3. חשבונות בנק:

- **כל צד נותר עם בעליו של החשבון על שמו על זכויותיו וחובותיו** - בבעלות האיש חשבון בנק בבנק _____, סניף _____ מס' חשבון _____; בבעלות האישה חשבון בנק בבנק _____ סניף _____ מס' חשבון _____. מוסכם על הצדדים כי כל אחד מהצדדים נותר הבעלים הבלעדי של חשבון הבנק הרשום על שמו ולצד השני לא תהיה כל טענה או דרישה ביחס לחשבון הבנק של הצד השני.
- **איזון זכויות בחשבונות הבנק** - בבעלות האיש חשבון בנק בבנק _____, סניף _____ מס' חשבון _____; בבעלות האישה חשבון בנק בבנק _____ סניף _____ מס' חשבון _____. מוסכם על הצדדים כי ייערכו איזון באשר ליתרות והחובות בחשבונות הבנק נכון ליום הקובע. ככל שבחשבון הבנק של האיש או האישה קיימת יתרה חיובית ביום הקובע, אזי הצדדים יחלקו אותה ביניהם בחלקים שווים. ככל שבמי מהחשבונות יתרה שלילית נכון ליום הקובע, שני הצדדים יפעלו לכיסוי היתרה השלילית בחלקים שווים. לאחר ביצוע האמור, מוסכם בזאת כי כל אחד מהצדדים ייוותר הבעלים הבלעדי של חשבון הבנק הרשום על שמו, על זכויותיו וחובותיו ולצד השני לא תהיה כל טענה או דרישה ביחס לחשבון הבנק של הצד השני.

● **חשבון משותף שנותר בידי בן זוג אחד** – בבעלות הצדדים חשבון בנק משותף בבנק _____ סניף _____ מס' חשבון _____. (להלן: "חשבון הבנק המשותף") מוסכם על הצדדים כי ככל שבמועד הקובע, יש בחשבון יתרה חיובית, זו תתחלק בין הצדדים בחלקים שווים. ככל שבמועד הקובע, החשבון מצוי ביתרה שלילית, יכסו אותה שני הצדדים בחלקים שווים. מוסכם כי לאחר ביצוע האמור, האישה תישאר בעלת חשבון הבנק המשותף של הצדדים והבעל ייגרע מהחשבון. מוסכם כי הצדדים יפעלו באופן מידי עם אישור הסכם זה לגרירת הבעל מחשבון הבנק המשותף. עם גרירת הבעל מחשבון הבנק המשותף, תהיה האישה הבעלים הבלעדי של כל זכות או חובה הקיימת בחשבון הבנק ולבעל לא תהיה כל טענה ו/או דרישה ו/או תביעה עם החשבון המשותף על זכויותיו וחובותיו.

4. נכס נדל"ן:

● **העברת דירת מגורים אגב גירושים לאחד הצדדים:** בבעלות הצדדים דירת מגורים ברח' _____ הידועה כגוש _____ חלקה _____ תת חלקה _____. על דירת המגורים רובצת משכנתא אשר יתרה נכון למועד החתימה על הסכם זה עומדת על סך של _____ ₪.

עם אישור הסכם הגירושין יעביר הבעל, אגב גירושין, כחלק בלתי נפרד מאיזון המשאבים בין הצדדים את מלוא זכויותיו בדירת המגורים לבעלותה הבלעדית של האישה, באופן שדירת המגורים כולה תהיה בבעלותה הבלעדית של האישה. לשם ביצוע העברת הזכויות בדירת המגורים, יחתמו הצדדים במעמד חתימת הסכם זה, על כל המסמכים הנדרשים, לרבות שטרות מכר, ובקשה להעברת מקרקעין וכן ייפויי כוח בלתי חוזר, לפיו תוסמך עו"ד מטעם האישה לבצע באחריותה ועל חשבונה את העברת הזכויות על שמה, אגב גירושין. מוסכם כי ממועד אישור הסכם זה, תישא האישה באופן בלעדי במלוא תשלומי המשכנתא ובאחריות האישה לגרוע את הבעל כחייב במשכנתא. הבעל מתחייב לשתף פעולה עם כל דרישה של הבנק לשם גרירתו מחיוב המשכנתא כאמור לעיל.

● **מכירת דירת המגורים לצד ג':**

● עד למועד המכירה של הדירה הצדדים ימשיכו לשלם כל חיוב בגין הדירה בחלקים שווים ביניהם לרבות תשלום התמורה והחזרי החלואה המובטחת במשכנתא על הדירה.

● הצדדים מתחייבים, כי ממועד אישור הסכם זה ימנעו מלשעבד ו/או למשכן ו/או ליתן ערבות בנוגע לדירה ו/או לעקל ו/או כל התחייבות אחרת לטובת צד ג' וכי במידה ויירשמו לאחר מועד אישור הסכם זה זכויות אחרות, שלא בשליטתם – הם מתחייבים להסירן תוך זמן סביר מיום שנרשמו.

- מוסכם כי לאחר אישור הסכם זה יפעלו הצדדים באופן מיידי למכירת לצד שלישי. הדירה תימכר ע"י הצדדים מיד לאחר חתימת הסכם זה בשוק החופשי כפנויה, לכל צד שלישי המרבה במכירה. שני הצדדים מסכימים כי לא יסרבו להצעה למכור את הדירה בסך החל _____ ש. יתרת תמורת מכר הדירה, אשר תיוותר לאחר תשלום כל הוצאות המכר מכל מן וסוג שהוא לרבות, משכנתא, אגרות, חו"ד שמאי, ככל שיהיה פרסום, שכ"ט עו"ד, מתווך, מיסים, ככל שיהיו וכיוצ"ב בין הצדדים בחלקים שווים ביניהם.
- המכירה תעשה תוך תאום הדדי, בשיתוף פעולה ובמטרה להשיג את התמורה הטובה ביותר. הצדדים מתחייבים לשתף פעולה למכירת הדירה, לרבות פניה למתווכים, פרסום בעיתונים, אם יהיה צורך, הצגתה לקונים וכל פעולה אשר תידרש לצורך המכירה כן מתחייבים לחתום על כל מסמך אשר חתימתם עליו תהא דרושה לצורך מכירת הדירה כאמור.
- ככל שחרף התחייבות הצדדים לשיתוף פעולה לא תימכר הדירה בתוך 90 ימי עסקים מיום אישור הסכם זה, מוסכם על הצדדים כי ימנו בהסכמה עו"ד מטעמים אשר ימונה ככונס נכסים לצורך מקסום המכירה אשר שכרו לא יעלה על __ אחוז מהמכר.
- הצדדים רשאים להאריך ולדחות את כניסת כונס הנכסים לתפקידו בהסכמה ובכתב.
- מוסכם על הצדדים כי שכר טרחת עורך הדין אשר יפעל בשם הצדדים למקסום המכירה יחול על שניהם בחלקים שווים.
- בני הזוג יקיימו את הוראותיו של חוזה המכר עם רוכשי הדירה, ויהיו אחראים אישית לפיצוי רוכשי הדירה ובן הזוג האחר למקרה של הפרת החוזה ע"י אחד מבני הזוג בלבד, באופן שהצד המפר, הוא בלבד, ישלם את סכומי הפיצויים מכספו.
- מוסכם, כי במידה והצדדים ישכירו את דירת המגורים, כי אז כספי תמורת שכ"ד אשר יתקבלו מדי חודש מהשכרת דירת המגורים ישמשו ויועברו לכיסוי החזר המשכנתא החודשית בגין דירת המגורים. כן מוסכם, כי במידה ויוותרו כספים לאחר תשלום החזר המשכנתא החודשית, כי אז יחולקו יתרת הכספים בחלקים שווים בין הצדדים.

- מוסכם, כי החל מהמועד בו יקבלו הצדדים חזקה על דירת המגורים יישאו הצדדים בחלקים שווים ביניהם בכל הוצאות אחזקת דירת המגורים, דהיינו, משכנתא, ארנונה ומים, חשבון חשמל, חשבון גז, חשבון הכבלים, קו הטלפון ואינטרנט וכל החשבונות האחרים, ככל שיהיו
- מוסכם, כי הצדדים יישאו בחלקים שווים ביניהם בהוצאות תיקונים במבנה הדירה החלים על בעלי נכסים (צנרת, דוד שמש ורטיבות בקירות) והדרושים לשימוש סביר בדירה וכל תשלומי מיסים החלים על הבית כבעלי הנכס.

5. חובות:

- **חובות נפרדים** - הצדדים מצהירים ומתחייבים, כי כל אחד מהם אחראי באופן בלעדי, והוא מתחייב לשלם על חשבונו את כל חובותיו ו/או התחייבויותיו מכל מין וסוג, אשר מוטלים עליו ו/או אשר קיבל על עצמו כלפי צדדים שלישיים כלשהם, ובכלל זה חובות ו/או התחייבויות מכל סוג ומין כלפי מוסדות בנקאיים ורשויות המס והכל בכפוף להוראות אחרות שבהסכם.
- **מנגנון שיפוי** - היה ומי מהצדדים יתבע לשלם בגין חובות משנהו, אז יהא הצד הנתבע זכאי לשיפוי על כל נזק, הוצאה, והפסד שייגרמו לו בקשר לכך, בנוסף לחובתו להשיב למשנהו את הסכומים שהוא חייב לו ובתוספת ריבית הפיגורים המוסכמת ככל שאלו לא הוחזרו תוך 30 יום.

6. מטלטלין:

- **חלוקה לפי הסכמה**: הצדדים יחלקו את המטלטלין המשותפים שהיו להם בהסכמה טרם אישור הסכם זה. ולא יהיו למי מהם כל דרישה ו/או טענה מכל מין וסוג שהוא בנוגע למטלטלין המשותפים.
- **חלוקה לפי רשימות**: הצדדים מסכימים בזאת כי תכולת הבית תחולק ביניהם בהתאם לרשימות המצורפות כנספח א' להסכם זה, כאשר מובהר כי הרשימה האמורה לא תכלול מיטלטלין אישיים של מי מהצדדים, שכן אלו יהיו שייכים לצד שהמטלטלין שייכים לו.

7. קרנות השתלמות וקופות גמל:

- **איזון בין בני הזוג** - מוסכם כי קרנות ההשתלמות וקופות הגמל הנזילות אשר נצברו במהלך החיים המשותפים ועד למועד הקובע, לרבות קופות גמל, קרנות השתלמות, יאוזנו בין בני הזוג בחלקים שווים.
- **הצגת דוחות וחלוקה** - בני הזוג יציגו ז"ז דוחות של הכספים הנזילים הרלוונטיים לאיזון והצד שצבר סכום גבוה יותר יעביר למשנהו מחצית מהדלתא בתוך 30 יום ממועד החתימה על הסכם זה בהתאם לחישובי הצדדים.

8. חברות ועסקים משפחתיים:

- **שיפוי האישה במקרה של מכירה במצב שהמניות נשארות אצל הבעל** - מוסכם כי אך ורק במידה והחברה תימכר, האישה תהא זכאית לקבל מהבעל לאחר מכירת החברה סך מקסימלי של עד _____ ברוטו (כלומר לפני מיסים כלשהם) וזאת ואך ורק במידה וחלקו של הבעל במכירת החברה יהיה שווה או גדול מסך של _____ ברוטו. מובהר בזאת כי האישה יודעת כי קיימת אפשרות של השקעה לאחר המועד הקובע. מוסכם כי ההשקעה ואופייה בכל מקרה לא ישנו את ההסכמות של הצדדים ואת השווי המקסימלי שלו האישה תהיה זכאית כמפורט בסעיף זה.
  - **מניות החברה אצל צד אחד ומנגנון שיפוי הצד השני בעת מכירה** - מוסכם כי בכל מקרה הסכום שתקבל האישה מהבעל עם מכירת מניותיו לא יעלה על גובהו של הסכום שיקבל הבעל בסכום נטו לאחר תשלום מיסים שיחולו עם מכירת החברה/ מניותיו, בהתאם המתווה הבא, כדלקמן;
- א. המניות תישארנה רשומות ע"ש הבעל, אשר ינהג בהן לפי שיקול דעתו הבלעדי, לרבות בכל הנוגע להחזקתן, העברתן ו/או מכירתן, כולן או חלקן, מעת לעת, ויהיה האחראי הבלעדי לחובות והזכויות הקשורות במניות.
- ב. במקרה של מכירת החברה, הבעל יעביר לאישה מחצית מהסכום נטו שיתקבל על ידו לאחר תשלום מיסים וזאת עד לסך של _____ דולר חלקה של האישה ובכל מקרה לא יועבר לאשה סכום אשר עולה על מחצית חלקו נטו של הבעל מהכנסות הנובעות ממכירת החברה.
- ג. במידה והסכום אשר יקבל הבעל נטו יהיה נמוך מהסכום _____ – במקרה זה יתחלקו הבעל והאישה בחלקים שווים בכספי התמורה שיוותרו לאחר תשלום המיסים על ידי הבעל.

- ד. כך למשל אם חלקו של הבעל במכירת החברה נטו יעמוד על סך של _____ דולר, ותשלום המס יהיה _____ % מגובה הסכום שמגיע לבעל במכירת החברה – יעביר הבעל לידי האישה מחצית מסך _____ ומובהר בזאת, באופן שאינו משתמש לשני פנים, כי במקרה שכזה לא תחול על הבעל שום חובה להוסיף לאישה כספים לסכום של _____ כי הסכום של _____ במקרה זה יהיה הסכום המקסימלי שמגיע לאישה באופן פוטנציאלי ואינו מהווה חובל של הבעל כלפי כל אדם כלשהו.
- ה. **אסמכתאות וסופיות ההסכם** - מובהר כי בתום העברת מלוא התשלום לידי האישה, בצירוף אסמכתאות פורמאליות המאשרות את המכירה, הבעל לא יהא חייב בכל התחייבות נוספת כלפי האישה.

- **שקיפות** - מוסכם כי עד למועד איזון שווי מלוא המניות בין בני הזוג, הבעל מתחייב להעביר לאישה דיווח ו/או מידע עדכני בתוך 90 יום ממועד מכירת החברה ו/או לחילופין ממועד סגירת החברה או באם יתבצע שינוי שם של החברה.
- למען הסר ספק מובהר כי שינוי שמה של החברה לא יגרע בשום פנים ואופן מזכויותיה של האישה הקבועים בהסכם זה.
- **דילול מניות** - האישה מבינה ומסכימה כי קיימת סבירות באופן כמעט וודאית כי אחזקותיו של הבעל בחברה ידוללו באופן יחסי אם וכאשר החברה תגייס משקיעים וכי האחזקה הנוכחית תצומצם וכי אחזקות הבעל אינן מוגנות מדילול במקרה למשל של גיוס הון.
- כמו כן, האישה מבינה ומסכימה כי מניותיו של הבעל מצויות תחת הסכם רכישה ובאם יפוטר מתפקידו בחברה המשקיעים עלולים לרכוש ממנו חלק מן המניות שלו וכי הדבר נעשה ללא על תמורה ובמקרה כזה לא יהיה על הבעל להעביר תשלום כלשהו אליה על המניות שנרכשו מחדש ע"י המשקיעים בתהליך reverse vesting שכן בתהליך זה הבעל לא מקבל תמורה בעד המניות.
- **תום לב** - הבעל מתחייב לנהוג כלפי האישה בתום לב ומצהיר שלא לפעול בשום דרך שיש בה לפגוע בזכויות האישה ו/או מקצתן במקרה שבו הבעל יקבל לידו כספים בגין מכירת מניותיו, באופן שכל סכום המגיע לאישה בהתאם לאמור והמוסכם בהסכם זה, יגיע לידיה.

**תנאים ותניות בהסכם גירושין
באשר לנכסים עתירי סיכון/סיכוי
כגון: אופציות בחברת הזנק; התחדשות עירונית וכדומה**

מרצה: עו"ד נסים שלם

26.12.2021

1. חומר קריאה:

- 1.1. עמ"ש (מרכז) 19796-09-17 (פורסם בנבו, 13.9.2018). סעיפים הדנים באופציות: 38-47.
- 1.2. תמ"ש (ת"א) 48482/07 (פורסם בנבו, 30.11.2011). סעיפים הדנים באופציות: 62-72.
- 1.3. בע"מ 7482/18 (פורסם בנבו, 11.2.2019).
- 1.4. "גייפמן, "זכויות פנסיה ונכסי פרישה", הפרקליט, כרך מא, 105, 125.

2. דוגמאות:

- 2.1. הסכם שאושר ע"י השופט בן שלו.
  - 2.2. הסכם שאושר ע"י השופטת חנה קיציס.
3. חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973

1.1 עמ"ש (מרכז) 17-09-19796

(פורסם בנבו, 13.9.2018).

סעיפים הדנים

באופציות: 38-47

היינו כאשר מנגד לרצון לאיזון כולל וסופי קיים ועומד שיקול אחר בעל ערך משמעותי כגון שוויון מהותי נכון וראוי בין בני הזוג.

אחר שאמרנו מושכלות יסוד כלליים אלו נעבור ונבחן את טיבן ומהותן של האופציות אותן קיבל המערער במסגרת עבודתו בחברה ומתוך כך נבחן מהו המועד ראוי ביותר להערכת שווין.

האופציות ומהותן

38. הענקת אופציות לעובד משמשת כתוכנית הטבה הניתנת לו ע"י המעביד או המעסיק. העובד מקבל אופציות אשר ניתנות למימוש לאחר תקופה מסוימת המכונה תקופת ההבשלה (Vesting Period), אשר בסיומה הוא זכאי לממש את האופציות ולקבל תחתן את מניות החברה. עובד שמימש את זכותו לרכוש את מניות החברה עשוי ליהנות מהטבה כספית שהיא ההפרש בין מחיר המימוש (Exercise Price) בעת המימוש ובין מחיר ההקצאה. משך תקופת ההבשלה, כמו גם התנאים האחרים הנוגעים לאופציה, אפשרויות מימושה, סחירותה וכיוצ"ב נקבעים לרוב בחוזה למתן האופציות שבין העובד לחברה (בין אם הוא חלק מחוזה העבודה ובין אם מסמך החיצוני לו), ואלו עשויים להשתנות מעובד לעובד לפי מעמדו, כישוריו, תנאי השוק וכו' ראו – (ניסים שלם, יחסי ממון ורכוש הלכה למעשה, עמ' 287 לד וכן ראו - ע"ע (ארצי) 182/07 מיקרוסופט ישראל בע"מ נ' רוני גרושקה [פורסם בנבו] (2007); עב (ת"א) 4819/03 עובדיה מזרחי נ' בכורים מ.ג. סוכנות לביטוח (1993) בע"מ [פורסם בנבו] (2008)).

ובדומה מבהיר המלומד עו"ד שמעון לביא, את מהותן של האופציות לעובד בספרו - אופציות לעובדים, ההוצאה לאור של לשכת עורכי הדין, תשס"א-2001. עמ' 16 :

"הגדרת כתב אופציה על מניות לעובד היא "תעודה המעניקה זכות לעובד תאגיד שהוציא את התעודה, לרכוש בעתיד מניה של תאגיד, במחיר, בתנאים ובמועד בעת הנפקת התעודה... Stock Option אינו שכר עבודה, ואינו תשלום או גמול כספי מכל סוג שהוא. למעשה, אין הוא סכום כספי כלל, אלא זכות עתידית"

39. מתוך ההגדרה הנזכרת לאופציות המוענקות לעובד הרי שעסקינן בזכות עתידית, זכות אשר למעשה מתגבשת ומוציאה את פריה במועד מימוש האופציה. במועד זה אפשר שערכה של המניה המתקבלת תחת האופציה יאמיר ויביא למחזיק האופציות רווח ניכר ומשמעותי ואפשר אף שמניה זו לא תגשים את הציפיות שתלו

בה וערכה יהא גמוך ואולם גזע בוודאות את הדברים אך ורק במועד המימוש. הדברים אמורים ביתר שאת בכל הקשור לאופציות המחולקות לעובדי חברת הזנק, כאשר יש צפייה כי החברה תמקסם את שוויה או שתימכר לחברה אחרת ואולם הפער שבין המצב קודם למכירה, אשר אולי תבוא ואולי לא, לבין שוויה לאחר המכירה אפשר שיהיה עצום, וכך מצאנו לעניין זה בתע"א (ת"א) 12403-09 נאיל חדאד נ' מוביליקום בע"מ [פורסם בנבו] (2012) –

"היתרון הגדול בהחזקת מניות של חברת סטארט אפ כדוגמת הנתבעת אינו בשווין נכון להיום, אלא כאמור בתקווה...שהחברה תירכש על ידי חברה גדולה אחרת" (ה.ש)

40. לרוב שאלת איזון של האופציות בין בני זוג תהא תלויה, בין השאר, במניע להענקת האופציות, אפשר שמניע זה הורתו בהכרת המעניק בתרומת העבר של העובד לחברה ואפשר שהורתו ברצון המעניק כי העובד יישאר בחברה ויתרום לה בעבודתו. לו כך יצויר הרי, שלכאורה, פרק הזמן בו עובד העובד בחברה לאחר מועד הקרע עד להבשלתן של האופציות הוא פרק זמן בו אין ראוי לשתף בפריז את בן הזוג השני שכבר אינו שותף לו, ואולם אין הכרח שכך הם פני הדברים ועמד על דברים כב' הש' גייפמן בפסק הדין בתמ"ש (ת"א) 17652/03 פלונית נ' אלמוני [פורסם בנבו] (2007) –

"התניית הזכות לממש את האופציות בהישארות העובד במקום העבודה לתקופה נוספת אינה בהכרח מעידה על כך שהאופציות ניתנו גם עבור העבודה בתקופת ההישארות. כל מקרה ונסיבותיו. תנאי ההישארות בעבודה כשלעצמם אינם משנים את מהות האופציות, אם האופציות ניתנו כתמורה לעבודה בתקופת העבר. אם עבודת העבר נעשתה ע"י בן הזוג במהלך הנישואין - המדובר בנכס בר איזון או בר שיתוף, אף אם העובד נדרש להישאר במקום עבודתו גם לאחר מועד הפרוד או מועד תום האיזון, כתנאי למימוש הזכויות. אם עבודת העבר נעשתה לפני הנישואין - המדובר בנכס שאינו משותף או בר איזון, אף אם העובד נדרש להישאר במקום עבודתו במהלך הנישואין
כתנאי למימוש הזכויות...
כל עוד ניתנו האופציות כפיצוי עבור עבודת בן הזוג במהלך הנישואין, המשך הדרישה להעסקה הוא אך ורק תנאי, אך אינו משנה את הזכות החוזית שכבר קיימת ועומדת לרשות העובד...אם תקופת העבודה שעבורה ניתנו האופציות חפפה את תקופת הנישואין המדובר בנכס בר שיתוף או בר איזון. אם קיימת חפיפה חלקית - תחשיב השיתוף או האיזון יתבצע לפי כלל הזמן "time rule", המשקלל את תקופת העבודה במהלך הנישואין ביחס לתקופת העבודה הכוללת שעבורה ניתנו האופציה, כמקובל בחלוקת נכס פנסיוני בין בני זוג".

מיד יאמר, כי בנדון לתכלית מתן האופציות בעניין דגן חשיבות פחותה ומיזערית, אם בכלל, שכן מוסכם על הצדדים כי עיקרן ורובן של האופציות הבשילו קודם למועד הקרע, היינו שגם אם מתן האופציות נעשה בתמורה לעבודה עתידית של המערער הרי שהמערער נתן את מלוא תמורתן בעבודתו בחברה בתקופת הנישואין, שהרי האופציות בשלו והיו בנות מימוש קודם למועד הקרע.

כעת משבשלו האופציות, נדרשים אנו לשאלה אחת ויחידה - האם ראוי להעריך את שווין במועד הקרע, המאוחר למועד הבשלתן או במועד מאוחר יותר בו אפשר שיפיקו רווח רב יותר למחזיק בהן - היינו מועד מימושן בפועל.

לו מדובר היה באופציות עבירות וסחירות המענה לכך היה פשוט וקל - המשיבה הייתה מקבלת לידיה או לידי נאמן מטעמה את האופציות עד למועד בו חפצה הייתה לממשן, דא עקא שהאופציות שבנדון אינן סחירות ולא ניתן להעבירן לאחר, כך שהמשיבה שהינה בעלת זכות באופציות בהיותן - "נכסי בני הזוג" כהגדרת הדיבור בסע' 5 לחוק יחסי ממון, יכולה לקבל מהמערער אך ורק את שווין - אלא שנדרשים אנו לברר, כאמור, מהו המועד הראוי להערכת שווין.

41. מיד נאמר - בנדון אנו מוצאים לבכר ולהעדיף את גישתו של בית משפט קמא התואמת לחוות דעתם של מומחי המשיבה ונוגדת לחוות דעתם של מומחה בית המשפט ומומחה המערער, לפיה ראוי להעדיף בנסיבות דגן, העוסקות באופציות שאינן סחירות, שרובן המוחלט הבשיל בתוך תקופת הנישואין, את מועד המימוש בפועל כמועד להערכת שווין לצורך איזון שווי זה בין הצדדים.

אנו סבורים כי בהתייחס למיוחדות ולייחודיות של נכס זה, אופציות בלתי סחירות בחברת הזנק, תיושם התכלית העומדת מאחורי חוק יחסי ממון - חלוקה שוויונית והוגנת של הנכסים שנצברו על בני זוג - באופן המיטבי והראוי אך ורק באם אלו תוערכנה במועד מימושן בפועל.

במילים אחרות - מועד הקרע ה-1.3.12 ראוי שישמש בנדון כמועד הקובע לבחינת היקף נכסי בני הזוג אותם יש לאזן בניהם, אך אחר שמצאנו את שיעורן וכמותן של האופציות אותן ראוי לאזן בין הצדדים, יבחן ערכן של אופציות אלו במועד מאוחר יותר - מועד מימושן בפועל וזאת מכוח סמכותו של בית המשפט ע"פ סע' 6 (א) לחוק יחסי ממון.

42. הטעם לכך שאנו מעדיפים מועד הערכת שווי האיזון לגבי האופציות למועד המאוחר לאיזון שווי כלל הנכסים נעוץ, כאמור, במהותו וטיבו של נכס זה. ערכי האופציה בתקופה הקודמת למימוש אפשר שיהיו זניחים ביותר אל מול מימושן אחר רכישת החברה ע"י חברה אחרת. הציפיה לרווח, אותה ציפייה שזרעיה נטמנו כבר במהלך תקופת הנישואין, אפשר שתבוא לידי מימוש אך ורק עם מימושן בפועל של האופציות. אומנם, כפי שצינו לעיל, אפשר שתוחלת זו תכזב והחברה לא תצליח להגיע לשווי המצופה או אז המחזיק באופציות יפסיד שכן אפשר שהסך שיבוא לידי אף יפחת מהסך אותו היה מקבל לו היה ממש את האופציות במועד הקרע ואולם זהו סיכון אותו מוכן ליטול בן הזוג, ובנדון מוכנה המשיבה ליטול על עצמה.

המשיבה למעשה עומדת וטוענת לפנינו – אני מעוניינת לקחת ולחלוק באותו סיכון שבהמתנה והציפיה לפירות האופציה באופן שווה לבן זוגי, אנו חולקים באותה תקווה ובאותה ציפייה, נזכה בהתגשמותה יחדיו או שנתאכזב במידה שווה, אך ברצוני למצות את אותו פוטנציאל הקיים בנכס שנרכש במאמץ הזוגי המשותף, כשם שממזה אותו בן זוגי – המערער, זכותנו באותו נכס היא שווה, למצער בכל הקשור לאופציות שהתקבלו ובשלו במהלך תקופת הנישואין ועד למועד הקרע. ואכן אנו מסכימים עם טענה זו – אין כל סיבה כי אחד מבני הזוג יוכל למצות את אותו נכס באופן מיטבי יותר מחברו.

43. כפי שצינו לעיל, לו עסקינן היה באופציות סחירות אשר בשלו, יכולה הייתה המשיבה לקבל לידיה את האופציות בעין ולשקול את מימושן במועד המתאים לה ואולם דבר זה אינו אפשרי נוכח אי סחירותן של האופציות וכפי שאומר מומחה בית המשפט פר' ידלין בחוות דעתו –

“אילו הייתה זו אופציה רגילה, היינו מבצעים את החלוקה בעין – כלומר ההינו דורשים ממר צ. להעביר לגב' צ. מחצית מן האופציות. חלוקה כזו אינה אפשרית בענייננו משום שחווה האופציות אינו מאפשר למר צ. להעביר את האופציות לאדם אחר”

מעת שלא יכולה המשיבה לקבל את חלקה באופציות בעין הרי שאופן הביצוע הקרוב ביותר לאיזון בין בני הזוג יהא קבלת ערכן במועד המימוש בפועל. הערכת שווי האופציות במועד הקרע תיתן לנו ערך חלקי או ספקולטיבי של האופציה, ערך שאולי מתאים למסגרות כלכליות או מיסויות אחרות אך לא למסגרת האיזון המשפחתי בו צד זכאי לאותו שווי בנכס לו זכאי בן הזוג האחר. הותרת בן זוג אחד עם נכס שניתן לממש את פוטנציאל הרווח הגלום בו אל מול בן זוג אחר המנוע מכך, מותירה את בני

הזוג במצב של חוסר איזון תחת האיזון אליו אנו חותרים ואין זה ראוי לאמץ דרך ביצוע שכזו.

44. בהתייחס לקו מחשבה זה, אין זה משנה כי ניתן להעריך בהערכות חשבונאיות כאלו ואחרות את ערכן של האופציות נכון למועד הקרע, כגון הנוסחה הנוהגת של black & scholes הנזכרת בחוות דעתם של מומחה בית המשפט, פר' ידליון, ומומחה המערער, ד"ר מאז"ה, שכן מיצוי אמתיו והוגן של הפוטנציאל הגלום באופציה זו, פוטנציאל אליו שואף והוא עניינו של בן הזוג – ולא הערכה כללית של ערכה לצרכים כלכליים ומסחריים – יעשה אך ורק במועד המימוש עצמו. זאת מעבר לכך שבנכס כה ייחודי כמו אופציה בלתי סחירה של חברת הזנק אין מקום להיזקק לערך ספקולטיבי כאשר צד מעדיף ובצדק את ערכו האמתי של הנכס גם אם הדבר "יעלה" לו בהמתנה נוספת לקבלת אותו ערך (ולעניין הקושי בהערכת שווין של חברות הזנק פרטיות בנקודת זמן מסויימת ראו באריכות דברי כב' הש' דנציגר ורובינשטיין בעניין רע"א 779/06 קיטאל החזקות ופיתוח בינלאומי בע"מ נ' שאול מתן (2012)).

קושי זה נזכר אף בפסיקה האמריקאית, כך בעניין Chamima המתייחס באופן ישיר לשימוש במודל הנזכר של Black & Scholes כמודל שישמש לצורך חלוקת אופציות בחברה פרטית בין בני זוג, מסתייג בית המשפט מהחלת השיטה בנסיבות הדורשות ולו רמה מינימלית של וודאות ודיוק –

"The Black & Scholes method does not appear to be an accurate method for evaluating employment issued stock options in a marital context"

45. דומה כי התכונות הייחודיות המאפיינות אופציות בלתי סחירות המוענקות לעובד קיבלו את ביטוין אף בדיני המיסוי, כך הובהר בסע' 102 לפקודת מס הכנסה כי הכנסתו של עובד מהקצאה של זכות (ואופציה בכלל זה) שאינה רשומה למסחר בבורסה לא תחויב במס במועד ההקצאה, ובקובץ הפרשנות לפקודת מס הכנסה הובהר לעניין זה –

"החריג לאמור לעיל הוא במקרה של הקצאת זכות, שאינה רשומה למסחר בבורסה, לרכישת מניה (גם אם המניה רשומה למסחר). הקצאת זכות כאמור תתחייב במס לפי סעיף 2(1) או 2(2) רק בעת מכירתה או בעת מכירת המניה שמקורה באותה זכות (אך לא בעת המרתה למניה). התתייחסות השונה לזכות שאינה רשומה נובעת, בין היתר, מהיותה, לעתים קרובות, זכות אישית שאינה ניתנת להעברה, ולאור הקושי הממשי הקיים בהערכת שוויה" (ה.ש; וראו לעניין זה

באריכות ע"מ (מרכז) 30776-06-12 הנרי שטרקמן נ' מס הכנסה פקיד
השומה נתניה [פורסם בנבו] (2015).

ועוד - יש שאף הביעו עמדתם כי אופציות בלתי סחירות של חברה פרטית שאינה
נסחרת בבורסה הן למעשה חסרות ערך או בעלות ערך שאינו ניתן להערכה, כך סבר,
כדוגמה, כב' הש' אלטוביה מגן בבע"מ (ת"א) 43833-02-10 דוד ניצן נ' פקיד שומה גוש דן
[פורסם בנבו] (2013) -

"לאופציות שהוענקו למערער אין שווי שוק, מאחר שאין כלל אפשרות
לסחור בהן והן אינן ניתנות להמרה לכסף. למצער שווין מוקשה
למדידה, שהרי תכלית תנאי הסחירות שנקבע בידי בית המשפט
העליון, בין השאר היא קביעה נוחה של שווי ההטבה מבלי להידרש
לשימוש במודלים כלכליים מורכבים שעה שהמחוקק סיפק את
"המודל" הקבוע בסעיף 3(ט)"

ההבדל המובנה שבין אופציות סחירות לאלו שאינן סחירות לצורך הערכתן וקבלת
שווין מובהר הבהר היטב בפסק דינה של כב' הנשיאה הש' א. חיות בעניין -

"את דחיית המס הקבועה בסעיף 3(ט)(1)(א) לפקודה יש לפרש באופן
מצמצם המחיל את הדחייה רק על אופציות שאינן סחירות, אשר
לגביהן קיים קושי לקבוע את שווייה של טובת ההנאה הניתנת לעובד
במועד ההקצאה... ודוק, מיסוי אופציות סחירות בעת הקצאתן איננו
מיסוי ספקולטיבי הנשען על הכנסה עתידית העשויה לצמוח לעובד,
אלא מיסוי של הכנסה קונקרטי שנגמחה לו כבר במועד ההקצאה.
אכן, האופציה הסחירה שקיבל העובד חינם או במחיר הנמוך ממחיר
השוק שלה ביום ההקצאה, מהווה טובת הנאה שוות כסף, ושווי זה
ניתן לקבוע ללא קושי במועד ההקצאה" (ה.ש; עא 7034/99 פקיד שומה
כפר סבא נ' יאיר דד, [פורסם בנבו] (2004)

46. כשם שדיני המס אינם "אוהבים" הערכות ספקולטיביות ומעדיפים להיצמד
לערכים "אמתיים" ככל הניתן, כך דיני המשפחה מעדיפים עמידה על קרקע יציבה
תחת שימוש בניחושים והערכות. בנסיבות אלו העדפת מועד המימוש על מועד אחר
דוגמת מועד הקרע, לצורך הערכת שווייה של האופציה לצורך איזוניה בין בני זוג -
ברורה מאליה, נכס אשר זכויות בני הזוג בו שוות ואין כל עילה וסיבה לכך שינוצל על
ידי כל אחד מהם באופן שונה.

דומה כי חידוד והבהרה לדברים ניתן למצוא דווקא בדוגמה המובאת ע"י מומחה בית
המשפט בחוות דעתו. המומחה מציג דוגמה לפיה ערך חברה יקבע בהתאם לתוצאות
פסק דין במשפט המתנהל כנגדה, כאשר פסק הדין אמור להינתן לאחר מועד הקרע,

אם החברה תזכה במשפט ערכה יעמוד על מיליון דולר אך אם תפסיד תהא חסרת כל ערך ושוויה יעמוד על 0. טוען המומחה כי במצב דברים כזה כאשר סיכויי ההצלחה במשפט עומדים על 50% ניתן להעריך את שווי המניות בחצי מיליון ש"ח, ואולם לטענתנו בהתייחס לרציונל העומד מאחורי דיני המשפחה בכלל וחקק יחסי ממון בפרט, אין ראוי לנקוט בדרך זו ויש להמתין לתוצאות המשפט, על מנת שבן הזוג יזכה ב"ערך האמיתי" של החברה תחת שיקבל לידיו את "הערך משוער" (אלא אם כן מסכימים בני הזוג לחלוק ע"פ הערך המשוער) ערך שאינו אלא בגדר ספקולציה וניחוש, ובמיוחד אמורים הדברים בעניינן של אופציות הניתנות לעובד בחברת הזנק, עת הפער בין הערך המשוער לערך האמיתי עלול להיות עצום.

47. יישום נאה לגישה בה אנו אוחזים לפיה יעדיף בית המשפט למשפחה מכוח סמכות ע"פ סע' 6 (ג) לחוק יחסי ממון את הערכת שווי הנכס במועד מימושו תחת מועד הקרע, ניתן למצוא בפסק דינו המקיף של כב' הש' יהורם שקד בתמ"ש (ת"א) 48482/07 ש.מ.נ' א.מ. [פורסם בנבו] (2011) באותו עניין מצא בית המשפט כי ראוי להמתין עד למועד מימושו של מניות חברה שאינן נסחרות בבורסה לצורך איזון שווין מאשר לקבוע שווי זה על בסיס הערכה אקטוארית במועד הקרע -

"לצורך בחינת משאבי הצדדים (מועד הקרע), נקב המומחה בערכן של המניות נכון למועד זה וקבע כי שוויין בניכוי מס, עומד על 79,605 ש"ח...תחשיב זה, היה נכון אם וככל שמשאבי הצדדים היו נזילים ובשליטתו של כל אחד מהם, אולם אין זו דרך המלך כאשר מי מהצדדים מחזיק במשאב שאיננו ניתן למסחר...כאשר אנו עוסקים בנכס שאיננו ניתן למסחר יש להורות אחרת. כאשר שווי האמיתי של הנכס ייקבע במועד מאוחר יותר - בין במועד בו ניתן יהיה לסחור בו ובין במועד בו יימכר בפועל - הרי שאין לזקוף לזכותו של בעל הנכס את שווי הווירטואלי של הנכס, אלא יש להמתין עד לבירור שווי אמיתי של הנכס. שווי אמיתי ונכון משמעותו, שווי הנכס במועד הראשון בו ניתן יהיה למכור את הנכס או להסב את הזכות תמורת סכום שווה כסף כלשהו. לאור האמור לעיל, אל לו לבית המשפט להתעסק בניחושים ובהערכות לגבי "שווי" של הנכס במועד הקרע, ובדרכים כאלה ואחרות, לשערך שווי זה נכון למועד עריכת הדו"ח ו/או למועד איזון המשאבים בפועל. אם וככל שניתן משקל לשווי הנכס במועד שקודם לחלוקתו בפועל - ולהזכיר, עסקינן בנכס שאיננו בר מסחר - הרי שנקבל תוצאה שאיננה צודקת ואף חוטאת לתחשיבים כלכליים הוגנים, כגון חישובי מס כעת בגין אירוע מס עתידי, שאם וככל שיארע, אין לדעת מה יהיה שיעורו המדויק. לפיכך, באופן חריג לתחשיבי שווי משאבים במועד הקרע, יש להורות כי במקרה דנן ערכן של המניות יחושב במועד הראשון בו ניתן יהיה לקבוע את שערן הנכון, ובכלל זה, במועד בו המניות תהיינה סחירות. בהולכי בדרך זו, אני מבטיח שוויון מוחלט בין הצדדים, הן למועד מימוש הזכות והן לשווי הזכות" (ה.ש)

ודומה כי יפים הדברים לגדון דגן ככפפה ליד.

48. בגדון הובאו ראיות רבות לקושי בהערכת האופציות הספציפיות של חברת ההזנק בה אנו דנים. כך מסמך כתב נאמנות של הנאמן, ג.ל.ע. נאמנויות 102, מיום 6.3.07 יש בו ללמד כי עסקינן באופציות שאינן סחירות וכי החברה בחרה להפקידן בידי נאמן בהתאם להוראת סע' 102 לפקודת מס הכנסה וממילא המערער לא שילם עבורן מס בעת קבלתן, אופציות אלו יוותרו בידי הנאמן עד למימושן. בדומה, עו"ד שובל מוקד, אחראית על תחום אופציות עובדים במשרד עורכי דין גולדפרב -זליגמן בעלים של ג.ל.ע. נאמנויות 102, הנאמן של החברה עד לשנת 2012, אישרה בחקירתה כי לא ניתן לקבוע שווי מניה של החברה בכל רגע נתון. לעניין האופציות גרסה כי –

"בכל רגע נתון, כל עוד אין אירוע מס והאופציות האלה מוחזקות בנאמנות לפחות לצרכי מס, לא נעשות הערכות שווי ואין צורך בזה. אני רוצה להגיד הערכות השווי, האופציה יכולה לפקוע מחר, יכולה להיות לא ממומשת. החברה היום יכולה להיות שווה איקס ומחר משהו אחר "ר' פרט' עמ' 20, שו' 16-7).

ומה לנו יותר מעדותו של מר י. ט., בעליה של החברה עצמו, אשר הודה כי אינו יכול להעריך את שווי המניה של החברה בזמן נתון -

ש. אתה יודע להגיד לי שאתה אומר שהחברה הולכת להנפקה, לפי איזה שווי מניה.

ת. אי אפשר לדעת כלום. זה שוק שבו עד שזה לא נגמר, אי אפשר לדעת שום דבר, זה יכול להיות גבוה וזה יכול להיות אפס.

...

ש. אנחנו מדברים על מניות קומנט.

ת. כן, ולזה אין ערך שאפשר לנקוב אותו. למניות קומנט אין ערך נקוב, אלא אם כן היתה עסקה ובמקרה הזה לא היתה עסקה. יש רואי חשבון שתפקידם לשערך את מניות הבסיס מול המניות שקנו, הערך של החברה בשנת 2014 היתה עסקה שקרובה ל- 180 מיליון דולר למניות סוג D או E. אלה המשנות שקנו המשקיעים. ההבדלים בין זה למניות קומנט הם עצומים. זה יכול להיות 50% או 80%. לשאלתך לגבי ערך היא שאלה חשבונאית שלא אני יכול לענות עליה (ה.ש; פרו' עמ' 40, שו' 7-20).

49. ולסיום - בחוות דעתו טען מומחה בית המשפט כי יש להעריך את שווי האופציות למועד הקרע כאופציות אשר מועד מימושן יפקע תוך 60 יום וזאת בשל טענתו כי על פי תנאי החוזה למתן האופציות פוקע מועד המימוש חודשיים אחר פרישת העובד מעבודתו. לפיכך יש להתייחס למועד הקרע כמועד בו חדלו בני הזוג "לעבוד" יחדיו ביצור הכנסותיהם וממילא מועד פקיעת המימוש יהיה חודשיים לאחר

1.2 תמ"ש (ת"א) 48482/07

(פורסם בנבו, 30.11.2011)

סעיפים הדנים

באופציות: 62-72

והפרשים אלו ישולמו לתובע במועד קבלת כספי הפנסיה בפועל לידיה של הנתבעת. יש לזכור כי התחשיב הנייל נועד להקל על התובע, אולם הוא לא נועד להכביד על הנתבעת כלל ועיקר.

58. יש לזכור כי המטרה שלשמה קיימות קרנות פנסיה הינה לאפשר לעובדים, בפרישתם, להמשיך ולחיות בכבוד מתוך קצבה שיזכו לה עד לאריכות ימיהם. האינטרס החברתי-כלכלי הינו לאפשר לכל עובד לקבל לידי מנה גדולה יותר במועד פרישתו על חשבון שכר עבודתו הנוכחי, שאם לא כן, לא היו מוענקות הטבות מס לחוסכים בקרנות פנסיה. דווקא משום כך, התחשבות עכשווית בין כספי הפנסיה הרעיונית של הנתבעת לבין כספי הפנסיה של התובע, תגשים את האינטרס המגולם בבסיס רעיון הפנסיה. קיזוז עכשווי, יאפשר לתובע ליהנות ממנה גדולה יותר מעתה ואילך, ובאותה נשימה הוא יאפשר לנתבעת ליהנות אף היא ממנה גדולה יותר של קצבה שתעמוד לרשותה במועד פרישתה.

59. הינה כי כן, על ידי קיזוז עכשווי, כאמור לעיל, אין אנו פוגעים במי מהצדדים וההיפך הוא הנכון. בעשותי כן, אני מקיים גם אחר אינטרס ההסתמכות של שני הצדדים, באשר סביר להניח כי כל אחד מהם הסתמך על כך כי בבוא היום כספי הפנסיה שישולמו לו ישמשו לרווחתו. אין זה סביר בעיני כי מי מהצדדים פיתח ציפייה מיוחדת כי הצד השני יפרוש בטרם הגיעו לגיל פרישה לגמלאות ובכך יעשיר את קופתו שלו.

60. בשים לב לתוצאה אליה הגעתי, הרי ששאלת השתכרותו הפוטנציאלית של התובע הינה משנית ביותר. כל מי שעוסק בדיני משפחה מודע לכך כי לבעלי דין עשויים להיות שיקולים שונים בנוגע לתעסוקתם, שכלל לא בטוח שהיו חלק משיקוליהם אם וככל שלא היו בגדר בעלי דין, והדברים ידועים ומוכרים לרוב בענייני מזונות, בהם המחלוקת נסובה סביב גובה החיוב שיש להשית על החייב.

61. במקרה דנן, גובה חיובו של התובע לטובת הנתבעת ברור ולאחר קבלת חוות דעת המומחה, אף גובה חיובה של הנתבעת לטובת התובע יהא ברור. בדרך זו, שאלת השתכרותו העתידית או שאלת השתכרותו הפוטנציאלית של התובע תהיינה בלתי רלוונטיות, באשר יבוצע איזון ספציפי בין שתי הפנסיות (הממשית והרעיונית), איזון שהינו חלק מאיזון כולל בין יתר משאבי הצדדים.

ז' - יתר משאבי הצדדים:

62. דו"ח המומחה נתן ביטוי למשאבים נוספים ע"ש הצדדים, כפי שיפורט להלן:

(1). מניות חסומות:

63. הנתבעת, שהינה עובדת בבנק לאומי, קיבלה, כחלק מתנאי העסקתה, 5,037 מניות, שלא ניתן לסחור בהן בעת הזו. יחד עם זאת, מטבען של מניות, כמו כל נייע אחר, לשנות את ערכן מעת לעת.
64. בהינתן המועד הקובע לצורך בחינת משאבי הצדדים (מועד הקרע), נקב המומחה בערכן של המניות נכון למועד זה וקבע כי שוויין בניכוי מס, עומד על 79,605 ₪. סכום זה, התווסף ליתר משאביה של הנתבעת, משל היה תוכנית חסכון או כל זכות בת ערך כספי אחר, והיווה חלק מתחשיב לאיזון משאבים בין הצדדים.
65. את המנה שהתקבלה לאיזון משאבים (משאבי צד אי פחות משאבי צד ב'), קבע המומחה כי יש לשערך החל מהמועד הקובע ועל למועד עריכת הדו"ח, כאשר היא צמודת מדד ונושאת ריבית בגובה 2.5%.
66. תחשיב זה, היה נכון אם וככל שמשאבי הצדדים היו נזילים ובשליטתו של כל אחד מהם, אולם אין זו דרך המלך כאשר מי מהצדדים מחזיק במשאב שאיננו ניתן למסחר.
67. יש לזכור כי המועד הקובע הינו ה- 31.12.07 ומאז ערכן של המניות השתנה. לכאורה, השינוי בערכן של המניות לאחר מועד הקרע איננו רלוונטי באשר יש "להקפיא" את שווי הנכסים לאיזון ולשערכם עד למועד חלוקתם.
68. במצב דברים בו מחזיק אחד הצדדים תיק מניות בחשבון, הרי שממועד הקרע ואילך אין לזקוף לזכות או לחובת בן זוגו את השינויים בשווי תיק המניות הנ"ל. מסקנה זו מתקבלת משום שנכסים המוחזקים אצל בן הזוג הינם בשליטתו וביכולתו לקבל החלטות כלכליות לגביהן. קרי: האחריות לשווי המניות, לטוב או לרע, הינה על כתפיו של המחזיק בהן בעוד שזכאותו של בן הזוג השני מסתכמת בהכללת שווי המניות במועד הקובע בין יתר משאבי בני הזוג (ראו בהרחבה: י. שקד, חוק יחסי ממון - הנחלץ מפגיעתו הרעה [פורסם בנבו]).
69. למרות האמור לעיל, כאשר אנו עוסקים בנכס שאיננו ניתן למסחר יש להורות אחרת. כאשר שוויו האמיתי של הנכס ייקבע במועד מאוחר יותר - בין במועד בו ניתן יהיה לסחור בו ובין במועד בו יימכר בפועל - הרי שאין לזקוף לזכותו של בעל הנכס את שוויו הווירטואלי של הנכס, אלא יש להמתין עד לבירור שוויו אמיתי של הנכס.
70. שווי אמיתי ונכון משמעותו, שווי הנכס במועד הראשון בו ניתן יהיה למכור את הנכס או להסב את הזכות תמורת סכום שווה כסף כלשהו.

71. לאור האמור לעיל, אל לו לבית המשפט להתעסק בניחושים ובהערכות לגבי "שוויון" של הנכס במועד הקרע, ובדרכים כאלה ואחרות, לשערך שווי זה נכון למועד עריכת הדו"ח ו/או למועד איזון המשאבים בפועל. אם וככל שניתן משקל לשווי הנכס במועד שקודם לחלוקתו בפועל – ולהזכיר, עסקינן בנכס שאיננו בר מסחר – הרי שנקבל תוצאה שאיננה צודקת ואף חוטאת לתחשיבים כלכליים הוגנים, כגון חישובי מס כעת בגין אירוע מס עתידי; שאם וככל שיארע, אין לדעת מה יהיה שיעורו המדויק.

72. לפיכך, באופן חריג לתחשיבי שווי משאבים במועד הקרע, יש להורות כי במקרה דנן ערכן של המניות יחושב במועד הראשון בו ניתן יהיה לקבוע את שערן הנכון, ובכלל זה, במועד בו המניות תהיינה סחירות. בהולכי בדרך זו, אני מבטיח שוויון מוחלט בין הצדדים, הן למועד מימוש הזכות והן לשווי הזכות.

(2). יתרות חובה בחשבונות הנתבעת:

73. במועד הקרע חשבון העו"ש של הנתבעת ניצב ביתרת חובה של 70,174 ₪. כמו כן, במועד זה נזקפו לחובתה של הנתבעת הלוואות בסך כולל של 140,458 ₪. סה"כ היה חשבונה של הנתבעת ביתרת חובה של 209,625 ₪.

74. לטענת התובע, חובותיה של הנתבעת לבנק נבעו ממשיכות כספים ומהלוואות שנטלה טרם מועד הקרע. התובע ממשיך וטוען כי חרף יחסיהם המעורערים של הצדדים, נטלה הנתבעת הלוואות מהבנק ולפיכך, אין לזקוף משאב שלילי זה כחלק מתחשיב איזון המשאבים.

75. לטענת הנתבעת, כל החובות הני"ל הינם תוצר של נסיבות החיים המשותפים, זאת לאחר שהתובע קימץ ידו ולא אפשר לה ולמשפחתה, לרבות הוא עצמו, לכלכל עצמם כראוי. אין חולק כי מאז פרישתו של התובע לפנסיה, הוא לא חזר למעגל העבודה ויש בכך לחזק את טענת הנתבעת כי אכן כספים שנלקחו כהלוואות אכן שימשו לכלכלת הבית.

76. בחקירתו הנגדית של התובע, טען התובע כי היה די במשכורותיהם לכלכלת המשפחה כולה מאחר והמשפחה חיה בצמצום. התובע הוסיף ואמר כי: "כל תקופת הנישואין החשבון היה במינוס של עשרות אלפי שקלים. בשביל מה?" (עמ' 12 לפרוטוקול, שורות 26-27).

77. הינה כי כן, מעיד התובע בפה מלא כי חשבון הבנק היה ביתרת חובה במשך כל שנות הנישואין וכי יתרת החובה איננה זרה להתנהלותם הכלכלית של הצדדים. משכך, אין לי

7482/18 בע"מ 1.3

(פורסם בנבו, 11.2.2019)

בבית המשפט העליון

בע"מ 7482/18

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקש: פלוגי

נגד

המשיבה: פלוגית

בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטים מ' ברנט, צ' ויצמן וח' קיציס) מיום 13.9.2018 בעמ"ש 19796-09-17

בשם המבקש: עו"ד רפי שדמי; עו"ד סיון שמר

בשם המשיבה: עו"ד מורן שמואל; עו"ד אריה אור

חקיקה שאווכרה:

תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984החלטה

1. בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטים מ' ברנט, צ' ויצמן וח' קיציס) מיום 13.9.2018 בעמ"ש 19796-09-17. בפסק דינו דחה בית המשפט ערעור שהגיש המבקש על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון (השופט נ' פישר - סג"נ) מיום 5.6.2017 בתמ"ש 10339-03-12, בו נקבע כי המועד בו יוערך ערכן של אופציות שאינן סחירות לצורך חלוקתן בין בני זוג הוא מועד מימוש האופציות בפועל, ולא מועד הקרע בין הצדדים. קביעה זו התבססה בין היתר על חוות דעתם של המומחים מטעם המשיבה אשר סברו כי הואיל והאופציות אינן סחירות וממילא לא ניתן לבצע חלוקה בעין שלהן טרם מימושן, ראוי

לבחור בחלופה הקרובה ביותר לחלוקה בעין והיא חישוב ערכן כיום המימוש בפועל על ידי המבקש.

2. לאחר עיון בבקשה ובנספחיה החלטתי, בתוקף סמכותי לפי תקנה 407 א לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, כי יש לדחות את הבקשה, וזאת לאחר שמצאתי כי הקביעות בפסק הדין אינן מצדיקות בירור נוסף, כי הן אינן מעוררות שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים, וכי מתן רשות ערעור אינו דרוש כדי למנוע עיוות דין.

המבקש יישא בהוצאות המשיבה בסך 2,000 ₪.

ניתנה היום, ו' באדר א
התשע"ט (11.2.2019).

ש ו פ ט

טב 18074820_B04.docx
מרכז מידע, טל' 077-2703333; אתר אינטרנט, <http://supreme.court.gov.il>

מ' מזוז 54678313-7482/18
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן

**1.4. י" גייפמן, "זכויות פנסיה
ונכסי פרישה", הפרקליט, כרך
מא, 105, 125**

שהחגרש, ובלבד שאם תשולם לו קיצבה, היא לא תעלה על סך מתצית מהחלק
 היחסי של הזכויות שנצברו בתקופת השיחון.
 באמצעות שינוי זה נוצרת זיקה ישירה של בן-הזוג החובע כלפי הרשות
 השלטונית המשלמת פנסיה תקציבית וכלפי קופות הגמל השונות, ובן-הזוג חדל
 להיות נושה רגיל, המופנה לחבוע את העיזבון.⁸⁷

(ב) כיוון שחלק מהזכאים לקבלת כספים, לאחר פטירת בן-הזוג העובד, הינם מוטבים,
 שנקבעו על-ידי בן-הזוג שנפטר – יש לקבוע בחוק, שניתן לעקל ולממש זכויות
 פנסיה ופרישה כתובענה שעילתה מתבססת על הלכת השיחון או איוון המשאבים,
 וזאת עוד קודם חלוקת הכספים למוטבים. הסדר זה ניתן להחילו בשינויים
 המחוייבים גם בחיי בן-הזוג הנחבע.

אם המטרה החקיקתית של סעיפי החוק האוסרים הטלת עיקול על זכויות פנסיה
 ופרישה היא להגן על הזכויות הסוציאליות של העובד ומשפחתו – אין סיבה מדוע
 ייגרע חלקו של בן-הזוג, שבינתיים אין החגרש.

חלופה נוספת מוצעת באמצעות צמצום האיסור של אי-העבירות הקבוע בדין לגבי
 נכסים אלה, כך שהוא לא יחול לעניין העברה לבן-הזוג האחר, והכל בהקשר למחצית
 הזכויות שנצברו בתקופת השיחון. בדרך זו ניתן יהיה להקנות לבן-הזוג האחר זכויות
 בנכסים אלה, מכוח הקונסטרוקציה של המחאת זכות, וייקבע בחוק ובתקנונים
 שקבוצת המוטבים, הכוללת את השאירים, יקבלו את חלקם על-פי חשיב המבוסס על
 חלקו הנותר של בן-הזוג העובד.

החלופה המוצעת, לדעתנו, הינה באמצעות קביעה בחוק, לפיה חיוב מכוח תביעה
 לאיוון משאבים בין בני-זוג או מכוח הלכת השיחון, הנוגע לקופות הגמל או זכויות
 הפרישה האחרות, ימומש תחילה, ועוד לפני חלוקת הכספים לבן-הזוג העובד או
 למוטבים השונים הכוללים את קבוצת השאירים. בדרך זו הופך בן-הזוג החובע לנושה
 פנימי של קופות הגמל השונות, במקום לנושה תיצוני של העיזבון.

פתרון חלקי עשוי להינתן עם חקיקת חוק פנסיה ממלכתית לכלל האוכלוסיה, אולם,
 כאמור, פתרון זה יהיה חלקי, אם לא ייכללו בחוק הסדרים שיבטיחו חלוקה צודקת בין
 בני-זוג של נכסי העבודה הכלכלית של המשפחה.

(6) חיוב מיידי בתשלומים חודשיים

כאשר מתבקש פסק-דין הצהרתי על זכויות שטרם גמלו, הפתרון הצורך והרצוי הוא
 לקבוע שזכויות בן-הזוג החובע ימומשו במועד בו יבשילו הזכויות. כך, למשל, ימומשו
 הזכויות בנכסי הפנסיה במועד תשלום הקיצבה החודשית או במועד ההיוון של חלק
 משווי קיצבת הפנסיה, בתשלום חודשי. אין להטיל מעמסה כלכלית של תשלום
 חד-פעמי או תשלומים חודשיים על בן-הזוג הנחבע, בה בשעה שהזכויות טרם גמלו,
 וכלל לא ברור אם יהיה הנחבע זכאי להם, ומה יהיה שווי הזכויות במועד הבשלתן.
 בן-הזוג הנחבע כלל לא נהנה עדיין מהזכויות – אם כן, איוו הצדקה יש להטיל עליו
 מעמסה כספית שחייב ללא היכר עם בן-הזוג החובע ואת ועוד, בן-הזוג החובע,
 אם היה חי בהרמוניה עם משנהו, לא היה זכאי ליהנות מהזכויות הסוציאליות קודם

87. המחוקק הגרמני הסדיר סוגיה זו בחקיקה. ראה: D. Giesen "Divorce Reform in Germany" 7 Fam. L.Q. (1973) 351, 369; Muller-Freienfels "The Marriage Law Reform of 1976 in the Federal Republic of Germany" 28 Int. and Com. L.Q. (1979) 184, 202-206.

הבשלתן – אם כן, מדוע ישופרו זכויותיו?⁸⁸ נכון, אמנם, שדרכי הבטחת המימוש של זכויות בן-הזוג בנכסי הפנסיה הפרישה אינם מניחים את הדעת, אולם הפתרון צריך להיעשות על-ידי תיקונים משלימים כדיני העבודה ולא על-ידי הקדמת המועד של המימוש קודם להבשלת הזכויות.
בהקשר לבני-זוג שנישאו לאחר 1.1.74 ואילך, קובעת הוראת סעיף 6(ד) לחוק יחסי ממון:

”בהחלטתו... יתחשב בית המשפט... בכל הנסיבות הקשורות במצבו הכלכלי של כל אחד מבני הזוג ובאופן שימנע ככל האפשר... פגיעה בצבירת הזכויות הסוציאליות של אחד מבני הזוג.”

למרות שלבית-המשפט יש שיקול דעת רחב לבחור, במסגרת הסדרי הביצוע, בין החלפות השונות: מימוש במועד הבשלת הזכויות, חיוב בסכום חד-פעמי במועד חלוקת הרכוש בין בני-הזוג על-ידי תחשיב של אקטואר, וחיוב בחשלושים ממועד חלוקת הרכוש – רצוי הוא שרק במקרה חריג ייקבע מועד אחר, שאינו מועד הבשלת הזכויות, למימוש הזכויות של בן-הזוג התובע. חריג זה יש להחילו בהסכמת הצדדים או כאשר בן-הזוג הנתבע הינו עתיר נכסים, בה בשעה שבן-הזוג התובע נתון בקשיים כספיים חמורים או נוקק לכסף למחייתו.

נציין גם שכאשר לשני בני-הזוג זכויות פנסיה זפררישה, בן-הזוג בעל זכויות הפנסיה והפרישה ששווין נמוך יותר, זכאי לתבוע מחצית הפרש ביחס לזכויות שנצברו בתקופת הנישואין.⁸⁹ אולם גם או מן הראוי שמועד המימוש יהיה במועד הבשלת הזכויות.

ז. מועד הנישואין והשפעתו על הסעד העיקרי הנתבע על-ידי בן-הזוג

כאשר זכויות הפנסיה והפרישה בשלו – אין כל מניעה לתבוע בחביעה כספית את מחצית שווים מבן-הזוג העובד. בהעדר ידיעה על פירוט החשבונות ועל הסכומים ששולמו, ניתן לתבוע מתן חשבונות⁹⁰ וחיוב כספי על-פי החשבונות שיינתנו. לאחר

88. ראה, בהקשר לורכי חלוקה של זכויות פנסיה ופרישה: Ramsey v. Ramsey 535 P. 2d 53. (1975); Pinkowski v. Pinkowski 226 N.W. 2d 518 (1975); Weitzman The Divorce Revolution (New-York, 1985) 120-121; C.S. Bruch, "The Definition and Division of Marital Property in California: Toward Parity and Simplicity" 33 Hastings L.J. 769, 851-853 (1982).

89. לעניין קיוון זכויות פנסיה של שני בני-הזוג, ראה דברי הנשיא שמגר בע"א 735/89 נתיב נ"י, פ"ד מה(3) 3, 6, מול האות ב. עיון, שאינו מצריך החשבונות נוספת, הינו בהקשר לזכויות פנסיה ופרישה של בני-זוג חברי קיבוץ. על-פי כללים בדבר זכויות חבר יוצא או מוצא מהקיבוץ, שפורסמו מכוח תקנה 19(א) לתקנות האגודות השיחופיות (חברות), תשל"ג-1973, התחשיב והתשלום של דמי עזיבה ותשלום גימלה נעשה על-ידי הקיבוץ לכל אחד מבני-הזוג כנפרד. התחשיב הינו שוויוני, למעט תוספת לדמי עזיבה כעבור ילדים, המשולמת להורה עימו עוזבים הילדים.

90. ראה לעניין חביעה למתן חשבונות וחיוב כספי על-פי החשבונות: ע"א 85/83 בניאל נ' חמי בע"מ, ט"ד טב(3) 606, 614-615; ע"א 28/85 פיתוח יהודה בע"מ נ' עובד יום, פ"ד מ(1) 178; ע"א 127/83 ברילב נ' לוינוון, פ"ד מ(3) 249.

2.1. הסכם שאושר ע"י השופט בן שלו

בן של, שופט
בית משפט לענייני משפחה
באר-שבע

חלוקת רכוש ואיזון משאבים

פרטת רכוש חצויים:

נדל"ן

50. לצדדים זכויות שוות בבית [redacted] הרשום ברשות מקרקעי ישראל והידועה [redacted] (לפי הרשום בארנונה) [redacted] (ולחלן: "בית המגורים"), על בית המגורים רבצת משכנתא של כ 849,000 ₪ נכון ליוני 2020.

רכבים

51. רכב מסוג יונדאי i20 – הרשום במשרד התחבורה על שם האישה הינו רכוש משותף.

52. לבעל רכב בליסינג ממקום עבודתו - שאינו בבעלות מי מחצדים.

נכסים אחרים

53. לבעל אוסציות בחברת [redacted]

כספים וזכויות סוציאליות

54. הצדדים מסכימים כי יום הקרע הינו 1/12/2019 (לחלן "יום הקרע").

55. לצדדים חשבון בנק משותף בבנק [redacted] סניף [redacted] מספר [redacted] (לחלן: "חשבון משותף").

56. לבעל חשבון בנק בבנק [redacted] סניף [redacted] מספר [redacted] (לחלן: "חשבון הגבר") שנתח במהלך הגישור.

57. לכל אחד מחצדים זכויות כספיות וסוציאליות ממקום עבודתם. חצדים פנו לאקטואר [redacted] והצדדים מסכימים לאמור בחוות הדעת של [redacted]

אופן ביצוע איזון המשאבים בפועל:

58. לצורך ביצוע איזון המשאבים, ולאחר חקירה ודרישה של חצדים הגיעו הצדדים להסכמות הבאות:

א. לצורך איזון המשאבים מסכימים הצדדים: שווי בית המגורים הינו 2.5 מיליון ₪. שווי נכסי הזכויות הסוציאליות והרכב כפי שחווט בדו"ח האקטואר [redacted] יתרות חשבונות העו"ש כפי שרשמו על ידי המנשרים ביום התמיכה על הסכם זה:

עמוד 9 מתוך 12

תבעל

האישה

בן שלוש, עופט
גיוון משפט לענייני משפחה
באר-שבע

חשבון בנק משותף: נכון ל 22/5/2020 בותרת חובה של (22,550.92) ₪.
חסכונית בחשבון משותף: נכון ליום 1/6/2020 סך של: 160,663.31 ₪

- ב. הצדדים מסכימים כי האישה תקבל את מחצית בית המגורים של הגבר בהעברה אגב גירושים ובכפוף להעברת התמורה.
- ג. התמורה הינה תחיה בהעברת סך של 300,000 ₪ ליוני הגבר בתוך 90 יום מיום קבלת תוקף של פסק דין על הסכם זה. העברה חזירה בלשכת רישום המקרקעין תבוצע לאחר התשלום ותשלומי המשכנתא יחולו על האישה החל ממועד זה.
- ד. מוסכם על הצדדים כי החוקת בבית המגורים הינה של האם החל ממועד הקריע.
- ה. הצדדים מסכימים להתחלק בחלקים שווים בותרת שווי המזומנים. תוך 7 ימים מיום התימת הסכם זה, יפרעו החסכוניות (למעט חסכוניות הילדים) לחשבון משותף ועד לגובה יתרת החובה בחשבון משותף. תוך 7 ימים מיום קבלת תוקף של פסק דין תעביר האישה לגבר את מחצית שווי תוכניות החיסכון שתיוותר לאחר כיסוי יתרת החובה בעו"ש - בכפוף להעברת הסכום הנ"ל יצא הנעל מהחשבון המשותף והוא יהפוך להיות חשבון האישה בלבד.
- ו. רכב היונדאי יעבור לבעלות האישה והבעל מסכים לתתם על כל מסמך שיידרש לצורך העברת הבעלות על הרכב. הצדדים מסכימים כי שווי הרכב אֶזֶן בחוות הדעת של האקטואר [redacted]
- ז. תכולת בית המגורים המשותף חולקה לשביעות רצון הצדדים. הצדדים מסכימים כי שווי המוטלטיף משותף אֶזֶן בושישוב חשבונות הבנק לעיל סעיף קטן ה' ואין לצדדים טענה לעניין זה, כל עוד בוצעה בפועל העברת המזומנים בהתאם לסעיף קטן ה' לעיל.
- ח. חלוקת הרכוש הסוציאליות והפנסיונית: הגבר יעביר לאישה, כהתאם לדו"ח האקטואר [redacted] סך של 123,000 ₪ (מאה עשרים ושלוש אלף ₪). לאחר העברת הסכום הזה יוותר כל צד עם הזכויות הסוציאליות והפנסיוניות אותן צבר בבעלותו, ולא יהיה לאחר העברת סכום זה כל דרישה ואז טענה למי מהצדדים אל הצד השני בעניין זכויות סוציאליות/או מוניטין/או אופציות ואז הבעלות ברכב.
- ט. למען חסר ספק נולמניעת טענה עתידית המבוססת על דו"ח האקטואר מוסכם על הצדדים כי בקביעת הסכום בסעיף קטן ה' לעיל נלקחו בחשבון הסכומים חרומים בדו"ח האקטואר: הסך של 510,000 ₪ כחלק מתשלום האישה על מחצית בית המגורים ונחצית שווי הרכב המשותף לקיווז מכספי התגמולים הנזילים של הגבר.

מוסכם על הצדדים כי בעלות הגישור יחלקו הצדדים בחלקים שווים.

[redacted]
[redacted]
הבעל
האישה

2.2. הסכם שאושר ע"י השופטת חנה קיזיס

חברה לקניית וביטוח, שירותים
 2-2010
 בית חשבוש ל...
 [Handwritten signature]

הפרדה רכושית

57. הצדדים מצהירים כי החל מהיום הקובע ותקיים ביניהם הפרדה רכושית מוחלטת, כלכלית, משפטית, שיתופית וכלכלית. זכאי בלעדית לזכויות שנצברו על ידו מאותו מועד והכ בלעדית בחובות שנצברו על-ידי מאותו מועד. במועד זה יאזנו הצדדים ביניהם את יתרת הזכות או החובה בכל חשבונות הבנק האמורים בסעיף 58 להלן. הצדדים מתחייבים לבצע התחשבונות הודדיות ולאזן ביניהם כל תשלום או תקבול שיגיע לאחר המועד הקובע ומשוייכים לתקופה שעד המועד הקובע.
- 57.1. במידה ואחד מן הצדדים ביצע רכישה בעטר שירותים או רכוש מהם נהנה הצד השני לאחר המועד הקובע, ימיר הצד הנהנה את התשלום בסופו של אותו החודש הקלנדרי בו בוצע התשלום.
- 57.2. מוסכם כי בנפרד מן האמור בסעיף זה מוחזק ברשות [redacted] סכום של 7,250 ש"ח שמקורו במתנות בר המצווה של [redacted], סכום זה יופקד מיד עם אישורה של החסכמ בחשבונו של [redacted] ואינו כלול בסכומים שלחלוקה בין הצדדים.
- 57.3. טרם המועד הקובע ביצע [redacted] רכישות מן החשבון חמשותף כמפורט בספח ג' להסכם. יישא באופן בלעדי בעלות המוצרים.

58. הצדדים מסכימים כי החשבונות המשותפים הרשומים על שם שניהם:

חשבון מספר [redacted] בבנק חישיד הראשון (סניף 678);
 וחשבון מספר [redacted] בבנק הבינלאומי (סניף 013-רחביה),
 יועברו לרשותו הבלעדית של [redacted] מיד לאחר היום הקובע.
 עוד מסכימים הצדדים כי חשבון הבנק מסי [redacted] בבנק יהב (סניף 123) הרשום ע"ש [redacted] יישאר על שמה.

בתוך 14 יום מהמועד הקובע יבצעו הצדדים את הפרדת החשבונות, יעשה חישוב על ידי בני הזוג, ויתרות הזכות ואו החובה למועד הקובע יחולקו ביניהם בחלקים שווים.

59. הצדדים מתחייבים בזאת לפעול בשיתוף פעולה לעדכון פרטי בעלי החשבונות כמפורט בסעיף 58 לעיל. מאותו המועד כל צד ינהל חשבון בנק בנפרד ויחיה אחראי בלעדית לזכויות ולחובות בו.

60. אם צד מן הצדדים לא ישלם את חלקו בכיסוי חובות משותפים כלשהם של הצדדים עפ"י הסכם זה יוכל הצד השני לפעול לקיום מימוש חיוב ולגבות מהצד החייב את חלקו ואת החזר הסכומים ששולמו על ידו בתוספת ריבית. בנקאית חריגה וזפרשי הצמלה למדד מיום ביצוע התשלום ועד לפרעון החוב ע"י הצד החייב.

61. הצדדים מאשרים ומסכימים כי חמכונית מסוג מיצובישי [redacted] רשומה כבעלות האישה ותישאר בבעלותה עם חתימת הסכם זה.

תכולת דירה

62. במסגרת פירוק השיתוף בדירה הפריטים האישיים של כל צד נשארו ברשותו, בנוסף לכך, חולקה תכולת הדירה בין הצדדים בעין בהסכמה. (נספח א' בוטל)

זכויות רפוש

63. החל מהמועד הקובע כל אחד מבני הזוג יישאר הבעלים הבלעדי של כלל הזכויות הסוציאליות מכל מין וסוג הרשומות ואו מתנהלות על שמו ואו בעבורו, לרבות קרנות השתלמות, קופ"ג, זכויות פרישה ופנסיה וכל זכות אחרת המשתלמת ואו שתשלם במסגרת העבודה.

64. הצדדים מצהירים ומסכימים כי כל מה שנצבר עד כח ע"י הצדדים ואו מי מהם, הרשום על שמם ואו המצוי בחזקתם ואו בהחזקת מי מטעמם ומכוחם, מכל מין וסוג, לרבות נכסי מקרקעין ומיטלטלין, אחזקות כספיות, קופות גמל, קרנות, זכויות ממקום העבודה, בארץ ומחוץ לארץ, הנו משותף לבני הזוג. מוסכם כי הצדדים יערכו חלוקה שווה של כלל נכסיהם המשותפים בכפוף לאמור בחסכמ זה.

מסמך מס' 10
 10/10/2010
 [Circular stamp]

[Handwritten signature]

65. היות והחיסכון הפנסיוני וכן נכסים אחרים של [redacted] גדולים משמעותית מאשר מוסכם [redacted] יעביר לגדי [redacted] סך של 300,000 ש"ח. סיכום זה מהווה חלקה של הנכסים המפורטים בנספח ב', לעיף א' להסכם, וכן מגלם את זכויות העבודה של [redacted] זוגות ימי מחלה/ חופשה או כל זכות אחרת. מכאן ואילך לא תהיה [redacted] כל תביעה לגבי הנכסים והזכויות המפורטות.

65.1 טרם המועד הקובע (ביום 11.11.10) נפרדה קרן השתלמות מבית פסגות, לאור ההסכמה המפורטת בס.65 לעיל, נכס זה הינו בבעלות בלעדית של [redacted]

65.2 מובהר כי [redacted] זכאית לטכום האמור בסעיף 65 לעיל עם אישורו של ההסכם, אולם זה יתקבל אצל [redacted] מתוך חלקו של [redacted] בתמורת מכירת חזירה. חסכום שישולם הינו חלקה למינוי הקובע בתוספת הצמדה לתקופה מהמועד הקובע ועד יום התשלום בפועל. מובהר כי עתה [redacted] האמון על כספי התמורה ממכירת החזירה יהיה האמון גם לחלוקת כספים זו מדי שהסכום שיועבר [redacted] מתמורת החזירה לכלול גם את חלקה מסעיף 65.1 ו- [redacted] רשאית בכל עת לסגת מחסכמתה זו ולדרוש את הסכום האמור בסעיף זה באופן מיידי תוך מתן חרעה מראש של 60 יום.

66. מעורפת השמית הנכסים והחתימות הוותיקים של הצדדים לנספח ב' להסכם זה. הנכסים המפורטים בסעיף ב' לנספח ב' יחולקו כמפורט בס.64 לעיל.

66.1 כל אחד מהצדדים מצהיר כי נכון למועד חתימת הסכם זה אין לו או למו מעמד נכסום אחרים מלבד אלו המצוינים בנספח ב'. היה ויתברר כי למי מהצדדים היה במועד חתימת הסכם זה נכס מאו נכסום אחרים יהיה הצד השני רשאי לעתור למחצית שווים ולהגיש תובענה מתאימה לבית הדין לענייני משפחה.

שאר החובות והחובות

67. כל זכות שלא צויינה מפורשות בהסכם זה, בין מוחשית ובין בלתי מוחשית, בין קיימת ובין עתידית, הרשומה ואו מתנהלת על שם מי מבני הזוג ואו המצויה בהחזקתו ואו בהחזקת מי מטעמו, תישאר בבעלותו הבלעדית ולצד השני לא יהא כל חלק בה.

החובות

68. כל ההותחייבויות הכספיות ואו האחרות שאינן מנוכרות בהסכם זה לעיל, עליהם חתום מי מהצדדים או קיבל על עצמו באופן אישי או שנוצרו עקב עיסוקו, הם שלו ובאחריותו הבלעדית ואין מישנהו חייב או אחראי בכל צורה ביחס להתחייבויות הנ"ל ובכלל זה חובות כלפי מוסדות בנקאים, רשויות חמס וכלמי כל אדם ואו גוף אחר. היה ומי מהצדדים יהוייב בתשלום של חוב ואו חוב החל על מישנהו עייפ חודאות הסכם זה, יפצה וישפה אותו הצד השני בכל תשלום ובכל נזק ואו הוצאה אשר יגרמו לו בגין כך.

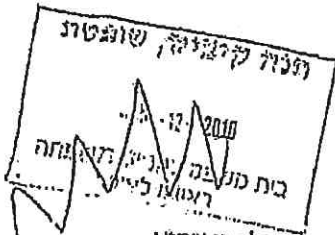
העדר תביעות

69. בכפוף לאמור בהסכם זה ולביצועו המלא, מצהירים הצדדים כי אין ולא תהיה למי מהם בעתיד, כל טענה ואו תביעה, כספית ואו קניינית ואו אחרת, האחד כנגד מישנהו ואו כנגד מי מבני משפחתו, הן במישרין והן בעקיפין.

70. עם אישור הסכם זה ובכפוף לסידור הגט, מוותרת האשה על מזונותיה בעבר בהווה ובעתיד, על כתובתה ואו תוספת כתובתה ועל כל תשלום ואו פיצוי אחר.

הסדרי ביצוע

71. אם צד כלשהו ידרש לחתום על מסמך כלשהו עליו הוא חייב לחתום על פי האמור בהסכם זה ואו על מסמך הדרש לשם מימוש חודאות האמורות בהסכם זה ואו לבצע פעולה הנדרשת לשם ביצוע חודאות הסכם זה- ויסרב לעשות כן, ניתנת הסכמה בלתי חוזרת למינוי כונס נכסים לביצוע החתימה ואו הפעולה הנדרשת. הצד המסרב יחויב בכל הוצאות החליך המשמט לצורך המינוי, ובחוצאות פעולות הכנס.

הצהרות ואישור

72. הצדדים מצהירים כי חתמו על הסכם זה ברצון חופשי, ללא כל לחץ או כפייה מכל סוג שהוא, כי תוכנו הוסבר להם וכי הם מבינים משמעויותיו והשלכותיו, ומבקשים לאשר הסכם זה עיפ' חוק יחסי ממון בין בני זוג, וליתן לו תוקף של פסק דין על פי כל דין.

ולראיה באו הצדדים על החתום, בתאריך המופיע במבוא:

~~_____~~
~~_____~~

~~_____~~
~~_____~~

תאריך: 18.11.2010

חברה קדימה, שומרים
 בית כשרות, ענא, תש"ע
 5.12.2010
 אהרן כהן

נספח ב' - לשימוע נכסי הון והתחייבויות לחלוטת

א. נכסים והתחייבויות שחל עליהם ההסדר על פי סעיף 65 להסכם זה:

סוג נכס/התחייבות מוסד/בנק מספר חשבון/פוליסה

תוכנות ביטוח, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות

[REDACTED]	מגדל	ביטוח מנהלים
[REDACTED]	מגדל	ביטוח מנהלים
[REDACTED]	המח"ר	קופת גמל
[REDACTED]	המח"ר	קופת גמל
[REDACTED]	כלל	קופת גמל
[REDACTED]	כלל	קופת גמל

קר"ש לאקדמאים במדעי החברה והרוח
 אקסלנס
 אקסלנס
 אקסלנס
 אלטשולר שחם פסגות
 פסגות
 מקפת
 מקפת
 בע"מ

קרן השתלמות
 קרן השתלמות
 קרן השתלמות
 קרן השתלמות
 קרן השתלמות
 קרן השתלמות (1)
 קרן השתלמות
 קרן פנסיה
 קרן פנסיה
 כתבי אופציה למניות

קרן השתלמות זו של [REDACTED] נפתח ב- 11/11 והתמורה בסך כ- 89 אלף ש"ח נכנסה לחשבון בבנק הבינלאומי ושייכת לקופת [REDACTED] באופן בלעדית.

(1)

ב. נכסים והתחייבויות אחרות:

תאריך סיום	תאריך	סכום	מספר חשבון/פוליסה	מסוג נכס/התחייבות
	6/11/2010	15,937	[REDACTED]	חסכונית, מניות, אג"ח
	6/11/2010	22,706	[REDACTED]	מניות מניות
				הלוואות
15/12/2023	31/12/2009	503,422	[REDACTED]	משתנתה
07/01/2024	31/10/2010	101,549	[REDACTED]	משתנתה
07/01/2016	31/10/2010	130,890	[REDACTED]	משתנתה
10/04/2011		30,000	[REDACTED]	הלוואה
30/04/2011		30,000	[REDACTED]	הלוואה
01/12/2010		8,000	[REDACTED]	הלוואה

3. חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-

1973

חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973

מעמד אישי ומשפחה – בני זוג – יחסי ממון בני זוג – הסכם ממון

תוכן ענינים

2	<u>Go</u>	פרק ראשון: הסדר מוסכם	
2	<u>Go</u>	הסכם ממון	סעיף 1
2	<u>Go</u>	אישור ואימות	סעיף 2
2	<u>Go</u>	פרק שני: הסדר איזון המשאבים	
2	<u>Go</u>	תחולת ההסדר	סעיף 3
2	<u>Go</u>	העדר תוצאות במשך הנישואין	סעיף 4
2	<u>Go</u>	הזכות לאיזון בפקיעת הנישואין	סעיף 5
3	<u>Go</u>	הקדמת המועד לאיזון המשאבים	סעיף 5א
3	<u>Go</u>	מימוש הזכות לאיזון	סעיף 6
4	<u>Go</u>	מכירת דירת מגורים של בני הזוג	סעיף 6א
4	<u>Go</u>	הרחבת בסיס האיזון	סעיף 7
4	<u>Go</u>	סמכויות מיוחדות	סעיף 8
4	<u>Go</u>	ראיות	סעיף 9
4	<u>Go</u>	עסקאות בזכות לאיזון	סעיף 10
4	<u>Go</u>	פרק שלישי: הוראות לכל הסדר	
4	<u>Go</u>	אמצעים לשמירת זכויות	סעיף 11
4	<u>Go</u>	אישור לפעולה טעונת הסכמה	סעיף 12
5	<u>Go</u>	פרק רביעי: הוראות שונות	
5	<u>Go</u>	החוק ובתי הדין	סעיף 13
5	<u>Go</u>	הוראות מעבר	סעיף 14
5	<u>Go</u>	משפט בינלאומי פרטי	סעיף 15
5	<u>Go</u>	תיקון חוק הירושה	סעיף 16
5	<u>Go</u>	שמירת זכויות ודינים	סעיף 17
5	<u>Go</u>	ביצוע ותקנות	סעיף 18
5	<u>Go</u>	תחילה	סעיף 19

חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973*

פרק ראשון: הסדר מוסכם

1. הסכם בין בני זוג המסדיר יחסי ממון שביניהם (להלן – הסכם ממון), ושינוי של הסכם כזה, יהיו בכח.
2. (א) הסכם ממון טעון אישור בית המשפט לענייני משפחה (להלן – בית המשפט) או בית הדין הדתי שלו סמכות השיפוט בענייני נישואין וגירושין של בני הזוג (להלן – בית הדין), וכן טעון שינוי של הסכם כזה אישור כאמור.
- (ב) האישור לא יינתן אלא לאחר שנוכח בית המשפט או בית הדין, שבני הזוג עשו את ההסכם או את השינוי בהסכמה חפשית ובהבינם את משמעותו ואת תוצאותיו.
- (ג) בהסכם ממון שנכרת לפני הנישואין או בשעת עריכתם, יכול אימות רושם הנישואין לבוא במקום אישור בית המשפט או בית הדין.
- (ג1) הסכם ממון שנכרת לפני הנישואין יכול שיאומת בידי נוטריון לפי חוק הנוטריונים, תשל"ו-1976, ובלבד שהנוטריון נוכח שבני הזוג הניצבים בפניו עשו את ההסכם בהסכמה חופשית ובהבינם את משמעותו ותוצאותיו.
- (ד) הסכם בין בני הזוג שאושר בפסק דין להתרת נישואין על ידי בית הדין, דינו כדין הסכם ממון שאושר לפי סעיף זה; בחוק זה, "התרת נישואין" – לרבות גירושין, כיטול נישואין, הכרזה שהנישואין בטלים מעיקרם או פירוד לפי דין דתי שאינו מאפשר גירושין.

פרק שני: הסדר איוון המשאבים

3. (א) לא עשו בני הזוג הסדר ממון, ואם עשו – במידה שההסכם אינו קובע אחרת, יראום כמסכימים להסדר איוון המשאבים לפי פרק זה, ויראו הסדר זה כמוסכם בהסכם ממון בעל תוקף שנתמלאו בו הוראות סעיף 2.
- (ב) בני זוג שלא ביקשו אימות של הסכם ממון בהתאם לסעיף 2(ג), יסביר להם רושם הנישואין לפני עריכתם את תכנו ומשמעותו של סעיף קטן (א).
4. אין בכריתת הנישואין או בקיומם כשלעצמם כדי לפגוע בקנינים של בני הזוג, להקנות לאחר מהם זכויות בנכסי השני או להטיל עליו אחריות לחובות השני.
5. (א) עם התרת הנישואין או עם פקיעת הנישואין עקב מותו של בן זוג (בחוק זה – פקיעת הנישואין) זכאי כל אחד מבני הזוג למחצית שווים של כלל נכסי בני הזוג, למעט –
- (1) נכסים שהיו להם ערב הנישואין או שקיבלו במתנה או בירושה בתקופת הנישואין;
- (2) גימלה המשתלמת לאחר מבני הזוג על-ידי המוסד לביטוח לאומי, או גימלה או פיצוי שנפקדו או המגיעים על פי חיקוק לאחד מבני-הזוג בשל נזק גוף, או מוות;
- (3) נכסים שבני הזוג הסכימו בכתב ששוויים לא יאווז ביניהם.
- (ב) בפקיעת הנישואין עקב מותו של בן זוג יבואו, לענין הזכות, לאיוון המשאבים, יורשיו במקומו.

* פורסם ס"ח תשל"ג מס' 712 מיום 3.8.1973 עמ' 267 (ה"ח תשכ"ט מס' 849 עמ' 333).

חוקן ס"ח תש"ן מס' 1313 מיום 4.4.1990 עמ' 118 (ה"ח תש"ן מס' 1977 עמ' 124) – תיקון מס' 1; ר' סעיף 3 לענין הוראות מעבר.

ס"ח תשנ"ה מס' 1506 מיום 24.2.1995 עמ' 136 (ה"ח תשנ"ד מס' 2245 עמ' 212) – תיקון מס' 2.

ס"ח תשנ"ה מס' 1637 מיום 7.8.1995 עמ' 398 (ה"ח תשנ"ה מס' 2330 עמ' 153) – תיקון מס' 3 בסעיף 21 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995; ר' סעיף 27 לענין הוראות מעבר. ח"ט דפוס ס"ח תשנ"ו מס' 1600 מיום 10.9.1996 עמ' 387 – פריט 6(2).

ס"ח תשס"ט מס' 2186 מיום 12.11.2008 עמ' 18 (ה"ח הכנסת תשס"ז מס' 163 עמ' 240) – תיקון מס' 4; ר' סעיף 8 לענין תחולה והוראות מעבר.

(ג) בסעיף זה, "כלל נכסי בני הזוג" – לרבות זכויות עתידיות לפנסיה, פיצויי פרישה, קרנות השתלמות, קופות תגמולים וחסכונות.

5א. (א) הזכות לאיזון משאבים לפי סעיף 5 תהיה לכל אחד מבני הזוג אף בטרם פקיעת הנישואין אם הוגשה בקשה לביצועו של הסדר איזון משאבים לפי פרק זה והתקיים אחד מהתנאים המפורטים להלן:

(1) חלפה שנה מיום שנפתח אחד מהחליכים האלה:

(א) הליך להתרת נישואין;

(ב) תביעה לחלוקת רכוש בין בני הזוג, לרבות תביעה לפירוק שיתוף במקרקעין המשותפים לבני הזוג לפי חוק המקרקעין, התשכ"ט-1969, תביעה לפסק דין הצהרתי בדבר זכויות בני הזוג ברכוש, בקשה לביצוע הסדר איזון משאבים לפי פרק זה או בקשה לפי סעיף 11;

(2) קיים קרע בין בני הזוג או שבני הזוג חיים בנפרד אף אם תחת קורת גג אחת במשך תקופה מצטברת של תשעה חודשים לפחות מתוך תקופה רצופה של שנה; בית המשפט או בית הדין רשאי לקצר את התקופה האמורה בפסקה זו אם ניתנה החלטה שיפוטית המעידה על קיומו של קרע בין בני הזוג.

(ב) בית המשפט או בית הדין רשאי בהחלטה מנומקת בכתב, לקצר את התקופות האמורות בסעיף קטן (א) או, אם הוגשה בקשה לביצוע הסדר איזון המשאבים לפי פרק זה ומצא בית המשפט או בית הדין כי קיימות נסיבות המצדיקות זאת, להקדים את המועד לביצוע ההסדר אף אם לא התקיימו הוראות סעיף קטן (א), בהתקיים אחד מאלה:

(1) ניתן כלפי בן הזוג של המבקש צו הגנה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991, צו לפי חוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001, או צו הרחקה להבטחת מדור שקט, והכל בדיון שנקבע למעמד שני הצדדים;

(2) הוגש כתב אישום נגד בן הזוג של המבקש הכולל אישום כעבירת אלימות שבוצעה במבקש או בילדו;

(3) בית משפט ציווה על מעצרו של בן הזוג של המבקש לאחר ששוכנע כי קיים חשד סביר שהוא עבר עבירת אלימות שבוצעה במבקש או בילדו וכי קיים יסוג סביר לחשש שהוא יסכן את ביטחונם, או ציווה על שחרורו ממעצר בנסיבות האמורות, בתנאים המפורטים בסימן ו' לפרק ב' בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, אם קבע כי התנאים, כולם או חלקם, נועדו להגן על המבקש או על הילד.

(ג) בית המשפט או בית הדין שנתן פסק דין לאיזון המשאבים רשאי להתנות את ביצועו בהפקדת כתב הסכמה להתרת נישואין, לרבות כתב הסכמה למתן גט או לקבלת גט, מצד המבקש, בבית הדין או בבית המשפט המוסמך להתיר את נישואי בני הזוג.

(ד) בית המשפט או בית הדין שנתן פסק דין לאיזון המשאבים רשאי לעכב את ביצועו אם סבר כי המבקש פועל בחוסר תום לב בעניין התרת הנישואין; ואולם לא יראו סירוב של המבקש לוותר על זכויות שהוא או ילדו זכאים להן על פי דין, כחוסר תום לב.

(ה) בקשה לביצוע הסדר איזון משאבים לא תידחה או תימחק בשל כך שטרם חלפה שנה מיום שנפתח הליך כאמור בסעיף קטן (א)(1)(ב), ובית המשפט או בית הדין רשאי לעכב את הדין בבקשה כאמור.

6. (א) לצורך איזון המשאבים לפי סעיף 5 יש לשום את נכסי כל אחד מבני הזוג, פרט לנכסים שאין לאזן שוויים; משווי הנכסים האמורים של כל בן-זוג יש לנכות את סכום החובות המגיעים ממנו, למעט חובות בקשר לנכסים שאין לאזן שוויים.

(ב) היה שוויים של נכסי בן הזוג האחד עולה על שוויים של נכסי השני, חייב האחד לתת לשני את מחצית ההפרש, אם בעין ואם בכסף או בשווה כסף.

(ג) באין הסכמה בין בני הזוג בשאלה מה מגיע מהאחד לשני או באיזו דרך יבוצע האיזון, יחליט בית המשפט או בית הדין לפי הנסיבות, ורשאי הוא לקבוע מועדי הביצוע, הבטחתו ושאר תנאיו, לרבות תוספת ריבית במקרה של ארכה או סילוק בשיעורים.

(ד) בהחלטתו לפי סעיף קטן (ג) יתחשב בית-המשפט או בית-הדין בכל הנסיבות

הקשורות במצבו הכלכלי של כל אחד מבני הזוג ובטובת ילדיהם הקטינים, ובאופן שימנע ככל האפשר –

- (1) גרימת אובדן מקור פרנסה סבירה לאחד מבני הזוג;
- (2) הפסקת קיומו או פגיעה בהמשך תפקודו התקין של תאגיד או של מקום עבודה אחר;
- (3) פגיעה בצבירת הזכויות הסוציאליות של אחד מבני הזוג;
- (4) פגיעה ברווחת ילדי בני הזוג הקטינים.

(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

6א. ראה בית המשפט או בית הדין כי לצורך ביצוע איזון המשאבים יש למכור דירה המשמשת למגורי בני הזוג או למגורי ילדי בני הזוג הקטינים ובן הזוג המתזיק בהם, לא יורה על ביצוע המכירה והיא תעוכב, כל עוד לא נוכח בית המשפט או בית הדין כי לילדי בני הזוג הקטינים ולבן הזוג המתזיק בהם, יחדיו, נמצא הסדר מגורים אחר המתאים לצורכיהם, לרבות הסדר ביניים למגורים זמניים המתאים לצורכיהם, לחקופה שיקבע.

מכירת דירת מגורים של בני הזוג (תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

7. נכס שכן זוג הוציא או התחייב להוציא מרשותו בכוונה לסכל זכותו של בן זוגו לפי סעיף 5, ונכס שנתן או התחייב לתת במתנה – למעט מתנות ותרומות הניתנות לפי הנהוג בנסיבות הענין – רשאי בית המשפט או בית הדין לראותו, לצורך איזון המשאבים, כאילו הוא עדיין של אותו בן-זוג.

הרחבת בסיס האיזון

8. ראה בית המשפט או בית הדין נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, רשאי הוא, לבקשת אחד מבני הזוג – אם לא נפסק ברבר יחסי הממון בפסק דין להתרת נישואין – לעשות אחת או יותר מאלה במסגרת איזון המשאבים:

סמכויות מיוחדות (תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

(1) לקבוע נכסים נוספים על המפורטים בסעיף 5 ששוויים לא יאוזן בין בני הזוג;

(2) לקבוע שאיזון שווי הנכסים, כולם או מקצתם, לא יהיה מחצה על מחצה, אלא לפי יחס אחר שיקבע בהתחשב, בין השאר, בנכסים עתידיים, לרבות בכושר ההשתכרות של כל אחד מבני הזוג;

(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

(3) לקבוע שאיזון שווי הנכסים, כולם או מקצתם, לא יהיה לפי שוויים במועד איזון המשאבים, אלא לפי שוויים במועד מוקדם יותר שיקבע;

(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

(4) לקבוע שאיזון המשאבים לא יתייחס לנכסים שהיו לבני הזוג במועד איזון המשאבים אלא לנכסים שהיו להם במועד מוקדם יותר שיקבע.

(תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

9. ראייה על היות נכס בבעלותו או בהחזקתו של אחד מבני הזוג או על היותו רשום על שמו, אין בה בלבד כדי לצאת ידי נטל ההוכחה שיש למעט נכס זה מן הנכסים ששוויים יאוזן בין בני הזוג.

ראייה

10. זכותו של בן זוג לאיזון המשאבים אינה ניתנת להעברה, לשיעבוד או לעיקול כל עוד אינו זכאי לממשה.

עסקאות בזכות איזון (תיקון מס' 4)
תשס"ט-2008

פרק שלישי: הוראות לכלל הסדר

11. עשה אחד מבני הזוג פעולה שיש בה כדי לסכל זכות או זכות עתידה של בן הזוג השני על פי הסכם ממון או על פי הסדר איזון המשאבים, או שקיים חשש סביר שהוא עומד לעשות פעולה כזאת, רשאי בית המשפט או בית הדין, לפי בקשת בן הזוג השני, לנקוט אמצעים לשמירת הזכות האמורה, ובין השאר רשאי הוא לעשות אחת או יותר מאלה:

אמצעים לשמירת זכויות

- (1) לצוות על מתן ידיעות ועל מתן ערובה;
- (2) לקבוע פעולות שיהיו טעונות הסכמת שני בני הזוג;
- (3) לצוות על רישום הערה מתאימה בפנקס המתנהל על פי חוק שרשום בו נכס של אחד מבני הזוג.

12. היתה פעולה של אחד מבני הזוג טעונה, לפי הסכם ממון או לפי צו בהתאם לסעיף 11(2), הסכמת בן הזוג השני ואותו בן זוג סירב להסכים, רשאי בית המשפט או בית הדין לאשר את הפעולה אם ראה שהסירוב היה שרירותי; לא יכול היה בן הזוג השני להביע דעתו או שלא היתה אפשרות סבירה לברר דעתו, רשאי בית המשפט או בית הדין לאשר את הפעולה אם ראה שהיא

אישור לפעולה טעונה הסכמה

לטובת המשפחה.

פרק רביעי: הוראות שונות

13. (א) חוק זה אינו בא לשנות מסמכות שיפוטם של בתי הדין הדתיים.
(ב) בענין שחוק זה דן בו ינהג גם בית דין דתי לפי הוראות חוק זה, זולת אם הסכימו בעלי הדין לפני בית הדין להתדיין לפי הדין הדתי.
14. סעיף 3 ושאר הוראות הפרק השני לא יחולו על בני זוג שנישאו זה לזה לפני תחילת חוק זה.
15. על יחסי הממון בין בני זוג יחול חוק מושבם בשעת עריכת הנישואין, אולם רשאים הם בהסכם לקבוע ולשנות יחסים אלה בהתאם לחוק מושבם בשעת עשיית ההסכם.
16. בחוק הירושה, תשכ"ה-1965 –
(1) בסעיף 11(ב), אחרי "בבעלות משותפת של שניהם" יבוא "או שהגיע במות אחד מהם לנשאר בחיים מחצית שווים של כל נכסי שניהם או של מרביתם לפי שווים, אם על פי דין ואם על פי הסכם ביניהם";
(2) בסעיף 11(ג), במקום "הוראה זו אינה באה לפגוע", יבוא "הוראה זו לא תחול על מה שמגיע לבן זוג לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973, או לפי הסכם ממון כמשמעותו באותו חוק, ואינה באה לפגוע";
(3) בסעיף 104(א)(4), בסופו יבוא "והמגיע לבן זוג לפי חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973, או לפי הסכם ממון כמשמעותו באותו חוק".
17. אין בחוק זה כדי לגרוע מזכויות לפי חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959, או מזכויות האשה לפי כתובתה, ואין בו כדי לגרוע מהוראות סעיף 101 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969.
18. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות. לביצועו.
19. תחילתו של חוק זה ביום ז' בטבת תשל"ד (1 בינואר 1974).

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

גולדה מאיר
ראש הממשלה

אפרים קציר
נשיא המדינה

הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תקינה ועוד באתר נבו - הקש כאן

Meir Bar Mocha, Advocate
Shimon Peretz, Advocate
Itai Bitton, Advocate
Guy Avrahami, Advocate
Karin freeman, Advocate

מאיר בר מוחא, עו"ד
שמעון פרץ, עו"ד
איתי ביטון, עו"ד
גיא אברהמי, עו"ד
קריין פרימן, עו"ד

טעויות בקביעת סנקציות במקרה של הפרת הסכם גירושין

עו"ד מאיר בר-מוחא

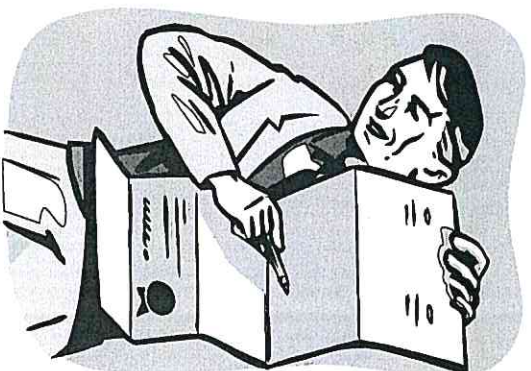
האם ניתן לקבוע סנקציות במסגרת הסכם גירושין? ואם כן מהן המעמד של הסנקציות הללו בעת הפרת ההסכם? נושא ההרצאה שלי יעסוק בטעויות נפוצות בקביעת סנקציות בהסכמי גירושין ואיך הן באות לידי ביטוי במקרה של הפרת ההסכם.

במהלך ההרצאה אתן את דעתי האישית מניסיוני רב השנים בפרקטיקה, הן בבתי הדין הרבניים והן בבתי המשפט למשפחה, לגבי קביעת סנקציות בהסכם גירושין. האם זה כלל נכון? ראוי? מתאים? מהי הדרך הטובה ביותר לקבוע סנקציה בהסכם מבחינת: התניה, ניסוח, דרך עקיפה וכד'.

אתמקד בסנקציות מרכזיות ונפוצות בעת כריתת הסכם הגירושין ואתן את דעתי על הנושא תוך התייחסות לפסיקה:

1. סנקציה כספית המוטלת על צד אשר מסרב להתגרש (תמ"ש 16541/02 ח' ב' ש' נ' ח' ש') .
2. סנקציה בדרך של תביעה לדמי שימוש על צד אשר מסרב לתת גט (תמ"ש 42381-01-14 א.ק.נ' ר.א.) .
3. סנקציה כספית על הפרת הסדרי שהות (תמ"ש 3426/02 ס.י.נ' ס.א.) .

טעויות מס בניסוח הסכמי גירושין

- מרצה: עו"ד שי עינת, רו"ח
- שי עינת - משרד עורכי דין
- מרצה עזריאל - מגדל עגול
- טל': 03-7711777
- 26.12.21

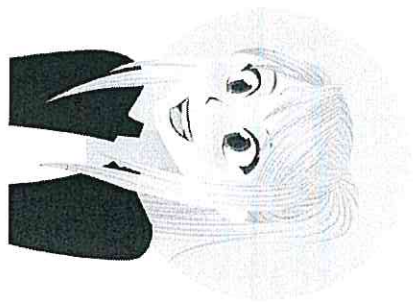
•

העברה אגב גירושין

העברה אגב גירושין

44. העברת זכויות בזכות במקרקעין או בזכות באיגוד במקרקעין, הנעשית על פי פסק דין שניתן אגב הלכי גירושין, לא יראוה כמכירה או כפעולה באיגוד לענין חוק זה, בין אם היא העברה בין בני הזוג ובין אם היא העברה מהם לילדיהם. ובמכירת הזכות במקרקעין או בפעולה באיגוד מקרקעין על ידי מי שהועברו לו הזכויות בזכות במקרקעין כאמור, יהיו שווי הרכישה של הזכות וזים רכישתה, לרבות לענין סעיף לא, שווי הרכישה וזים הרכישה שהיו נקבעים לפי הוראות חוק זה או לפי הוראות הפקודה, לפי הענין, אילו נמכרה הזכות או נעשתה הפעולה על ידי מי שהעביר את הזכויות בה.

[תוקן: תשל"ב-1992 (מס' 25), תחולה מיזם 8.1.92: התשס"ה-2005 (55)]

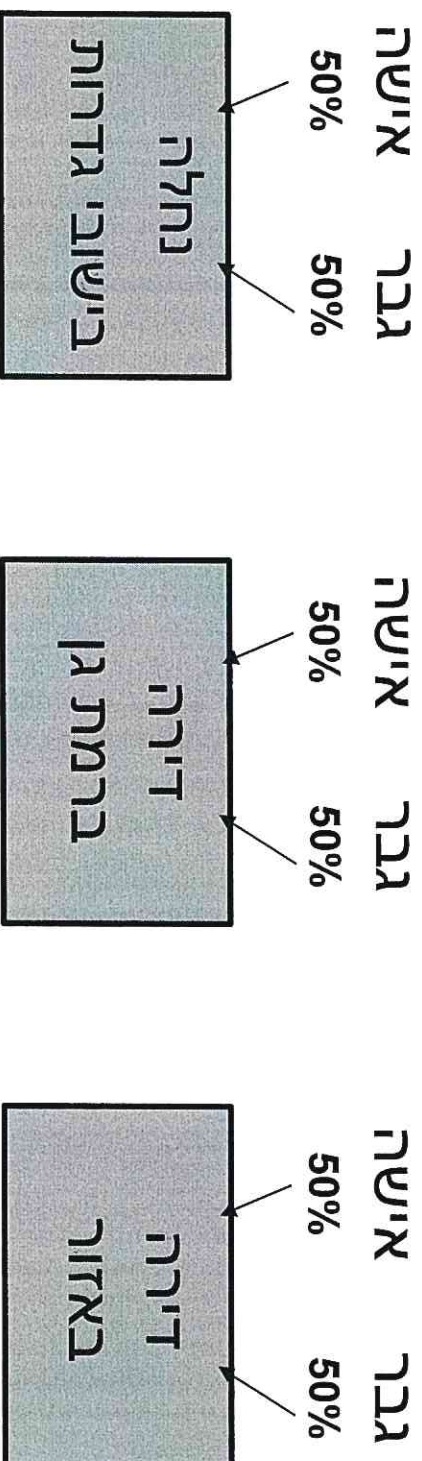
מקרה א' - חלוקת רכוש אגב גירושין

ידועים הנתונים הבאים:

1. נישואיהם של הזוג נוי עלו על שרטון.
2. לזוג דירת 2 חדרים ברח שד' ירושלים ברמת גן. שווי הדירה 1 מיליון ₪. הדירה נרכשה ב-14.1.1.
3. אין להם כל נכס משותף אחר. לאישה דירה שרכשה קודם לנישואיהם (קיימת הפרדה רכושית).
4. במסגרת מו"מ הוסכם כי האישה תרכוש את חלקו של הגבר בדירה. רכישה אשר תמומן בין היתר במשכנתא.
5. הם פונים אליך שתטפל להם בעריכת הסכם גירושין.
6. מה נוסח ההסכם שתציע?

מקרה ב' - חלוקת רכוש אגב גירושין

מצב מוצא

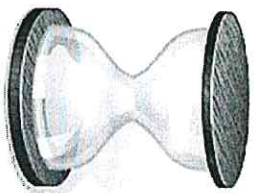
פתרון:

- 1 - לבני הזוג 2 ילדים בגירים והם בהליכי גירושין.
- 2 - שווי דירה באזור 1 מיליון ₪. שווי דירה בר"ג 1 מיליון ₪.
- 3 - במכירת הנחלה צפוי שבט גדול מאוד.
- 4 - הם מגיעים אליך לעריכת הסכם גירושין. מה תציע?

התלטת מיסוי 1609/21

- עובדות החלטת המיסוי:
- בני זוג רכשו דירת מגורים והתגוררו בה עד לגירושיהם.
- מאז הגירושין האישה מתגוררת בדירה.
- במסגרת פס"ד לגירושין הוסכם כי הדירה תועבר לאישה בהתאם לסעיף 4א לחוק.
- האישה מבקשת למכור את הדירה בפטור ממס לפי סעיף 249ב(2) לחוק, וזאת **טרם** שחלפו 18 חודשים ממועד הגירושין וקבלת הדירה לבעלותה המלאה.
- האם היא זכאית לפטור?

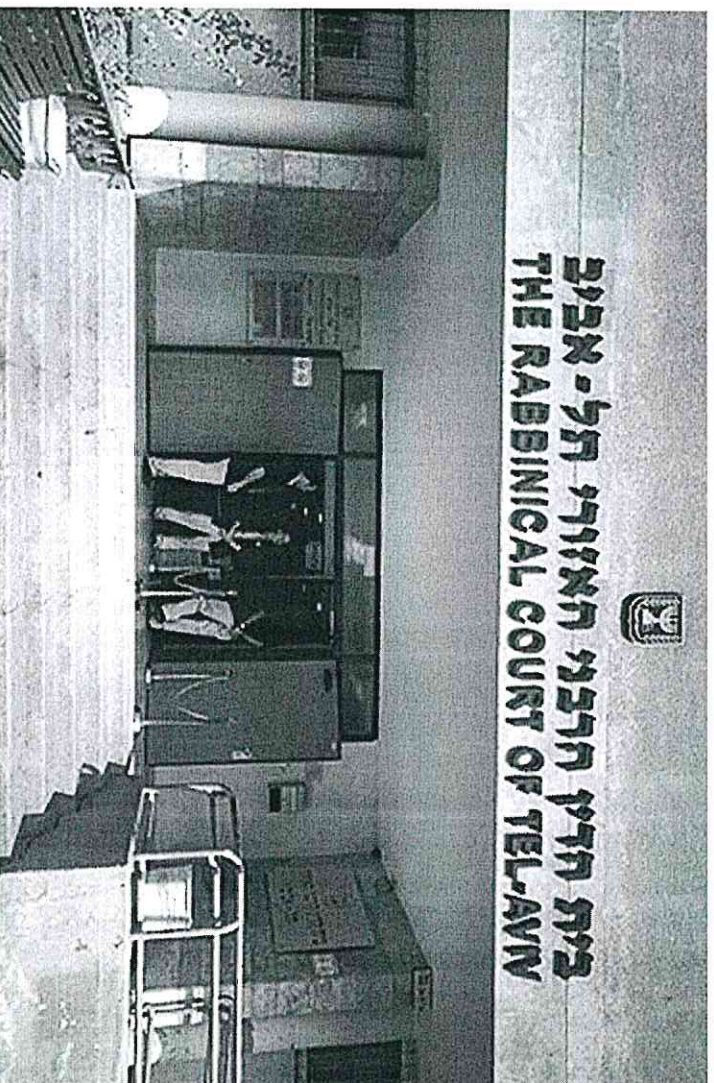

סעיף 249ב(2) – נוסח חדש

"הדירה הנמכרת היא דירתו היחידה של המוכר בישראל ובאזור כהגדרתו בסעיף 16א, והמוכר הוא בעל הזכות בה במשך 18 חודשים לפחות מיום שהיתה לדירת מגורים, ולא מכר, במשך שמונה עשר החודשים שקדמו למכירה האמורה, דירת מגורים אחרת כאמור, בפטור ממס לפי פסקה זו; הוראה זו לא תחול על מכירת חלק בדירה שאינו עולה על שליש ממנה ועל מכירת דירה שהושכרה למגורים בשכירות מוגנת לפני יום ל"ב בטבת תשל"ז (1 בינואר 1997), אם בשל החלק או הדירה האמורים הוחלה החזקה שבסעיף 49ג במכירת דירת מגורים אחרת בפטור ממס לפי פסקה זו;"

התלטת המסיו

- ניתן למנות את התקופה שקדמה לגירושין במסגרת תקופת הזמן הנדרשת.

ובכל זאת שאלה נוספת אם לזוג 2 דירות שמתחלקות ביניהם....

- מה הדין באם במועד הגירושין לבני הזוג 2 דירות מגורים והם מחלקים את הדירות כך שכל אחד מקבל דירה?
האם מנין 18 החודשים חל ממועד רכישת כל דירה? או ממועד הגירושין?

לכלה טוב!

האמור במצגת זו אינו תחליף לקבלת יעוץ פרטני.